

AS NORMA

2007. A MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress:	Laki 14 10621 Tallinn Eesti Vabariik
Äriregistri nr.	10043950
Telefon:	+372 6 500 442
Faks:	+372 6 563 134
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Aruandeaasta algus ja lõpp:	01.01.2007-31.12.2007

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	19
Juhatuse kinnitus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele	19
Konsolideeritud bilanss	20
Konsolideeritud kasumiaruanne	21
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	22
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	23
Üldinformatsioon	24
Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ja hinnangud	24
Lisad konsolideeritud finantsaruannetele	31
Lisa 1 Raha ja raha ekvivalendid	31
Lisa 2 Finantsvarad	31
Lisa 3 Nõuded	32
Lisa 4 Ettemaksed	32
Lisa 5 Varud	32
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	33
Lisa 7 Pikaajalised nõuded	33
Lisa 8 Materiaalne põhivara	33
Lisa 9 Immateriaalne põhivara	34
Lisa 10 Kasutusrent	35
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	35
Lisa 12 Lühiajalised eraldised	35
Lisa 13 Aktsiakapital	35
Lisa 14 Segmentide informatsioon	36
Lisa 15 Müüdnud toodete kulu	37
Lisa 16 Turustuskulud	37
Lisa 17 Tootearenduskulud	37
Lisa 18 Üldhalduskulud	38
Lisa 19 Muud äritulud	38
Lisa 20 Muud ärikulud	38
Lisa 21 Finantstulud / -kulud	38
Lisa 22 Tulumaks	38
Lisa 23 Personalikulud	39
Lisa 24 Tehingud seotud osapooltega	39
Lisa 25 AS Norma kontserni põhilised finantsriskid	40
Lisa 26 AS Norma (emaettevõtte) bilanss, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega	42
Lisa 27 AS Norma (emaettevõtte) kasumiaruanne, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega	43
Lisa 28 AS Norma (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega	43
Lisa 29 AS Norma (emaettevõtte) rahavoogude aruanne, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega	44
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	45
MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK	46
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2007. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	47
Üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri	48

TEGEVUSARUANNE

Tegevusvaldkond

AS Norma (edaspidi ka "emaettevõtte") ja tema tütarettevõtte (edaspidi koos ka "kontsern") peamine tegevusvaldkond on autoohutusüsteemide, sealhulgas autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük. Valmistatakse ka autodetaile ning stantse ja plastivaluvorme pressidele. Inseneriteenust osutatakse autoohutusüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötamise ning adapteerimise osas.

Tegevuskeskkonna areng

Turud

Vene turul jätkus välismaiste sõiduautode müügi kasv, AS Norma müügi mahud suurenesid.

AS Norma ühel olulisemal turul Venemaal jätkusid juba eelmistel aastatel alanud muutused. Esialgsete andmete ('AVTOSTAT') kohaselt müüdi 2007. aastal 2,782 miljonit sõiduautot, millest 1,65 miljonit olid uued välismaised, 752 tuhat uued kodumaised ja 380 tuhat kasutatud autot. Müüdud sõiduautode hulk kasvas 35,5%. Aasta tagasi prognoositi 2007. a. turu kasvuks 20%. Rahalises väljenduses suurenes turumaht koguni 57,3%. Peamiseks turu kasvu põhjuseks loetakse elanikkonna tulude tõusu, aga ka krediitvõimaluste kasvu. 2007. aastal kasutati pankade vahendeid autode soetamiseks 36% ulatuses.

Välismaiste uute autode turuosa tõusis 57%-lt 2006. aastal 69%-ni 2007. aastal. 450 tuhat välismaist mudelit (2006: 280 tuhat) toodeti Venemaal välismaiste autotootjate poolt. Kui aasta tagasi prognoosisid eksperdid Venemaal toodetud välismaiste mudelite arvu kasvuks 40%, siis reaalselt jätkus üle 60%-ne kasv. Suurim välismaiste mudelite tootja on Kaliningradis asuv Avtotor 104 tuhande autoga (Chevrolet, Chery, Kia jt.), TagAZ-is koostati 81 tuhat Hyundaid, Aftoframoses 73 tuhat Dacia Loganit, Peterburi lähedal 68 tuhat Ford Focusi.

Venemaal toodetud kodumaiseid sõiduautosid müüdi 752 tuhat, mis oli ca 6% vähem kui aasta varem, nagu ka aasta tagasi prognoositi. AVTOVAZ müüs aruandeperioodil 768 (2006: 724) tuhat autot, neist Venemaal 660 tuhat, kasv 6%. Imporditi ca 110 (2006: 99) tuhat autot.

Sõiduautode tootmine kasvas Venemaal 2007. aastal 10%, toodeti ligi 1,3 miljonit autot. Suurima turuosalisena tootis AVTOVAZ esialgsetel andmetel 736 tuhat autot, mis oli 4% vähem kui aasta varem, ning lisaks toodeti 165 tuhat autokomplekti, mis koostati teistes Venemaa vabrikutes, aga ka Ukrainas ja Kasahstanis jt. riikides.

GM-AvtoVaz-is (AVTOVAZ-i ja General Motorsi ühisetevõtte) toodeti 55 tuhat autot Chevrolet Niva ja Chevrolet Viva. Eelmise aastaga võrreldes, kui toodeti 48 tuhat, toimus tõus 15%. Müüdi 14 % enam autosid kui aasta varem (2007: 55; 2006: 48 tuhat autot).

GAZ müüs 40 tuhat sõiduautot Volga, mis on 21% vähem kui 2006.a., ent kergete kaubaautode ja -busside müük kasvas 9% 180,6 tuhande autoni.

IZavtos toodeti 79 tuhat autot (2006: 65 tuhat), kasv 21%. 22 tuhat moodustasid seal komplekteeritavad Ladad, 49 tuhat KIA mudelid ning 8 tuhat IZ furgoonid.

Ukraina autoturg kasvas 2007. a. 46% 542 tuhande müüdud sõiduautoni. Detsembris 2007 oli 22% turuosa AutoVAZ Ladadel. Toodeti Ukrainas samal perioodil esialgsetel andmetel 373 tuhat autot, s.o. 40% enam kui aasta varem. 63 tuhat koostati AVTOVAZ-i komplektidest Ukraina tehastes, seda oli 14% vähem kui 2006.a. ZAZ tootis ligi 250 tuhat (2006: 193 tuhat) autot, kasv üle 30%. Enim koostati ZAZ-is Chevrolet Lanost – 114 tuhat tükki, oma mudelid 46 tuhat ja AVTOVAZ-i autosid 32 tuhat. Hyundaid pandi kokku kahes tehases ligi 34 tuhat autot.

AS Norma inertsrulliga autoohutusrihmade müügi mahutades idaturule toimus 2007. aastal tõus 13%: AVTOVAZ-ile tarnitud inertsrulliga ohutusrihmade kogus kasvas võrreldes 2006. aastaga 1%, GM-Avtovazile 9%, GAZ-ile üle 300% (2006. aastal tarniti sinna ainult teisel poolaastal). Müük IZavtole ja ZAZ-le vähenes 28%.

Lääne autoturul osaleb AS Norma eelkõige koostöös emaettevõtte Autoliv AB grupiga. Autoohutusrihmade müügi suurimaks lõppkliendiks on Volvo Car Corporation. Volvo Car Corporation tootis 2007. aastal 476 tuhat (2006: 439 tuhat) autot, neist 247 (2006: 248 tuhat) Belgias. AS-is Norma koostatud ohutusrihmu tarnitakse nii Volvo Belgia kui Rootsi tehastesse, väiksemal määral ka Hiinasse. Ohutusrihmu tarnitakse ka Saab Automobile, Volvo Group (Volvo Trucks, Volvo Buses) mudelitele. 2007. aastal Autolivi kaudu tarnitud rihmade kogus langes 1% 2,41 (2006: 2,44) miljoni tükini.

Tooraine

Jätkus värviliste metallide hinnatõus

Nagu kahel eelmisel aastal, jätkus maailmaturul 2007. aasta esimesel poolel värviliste metallide järsk hinnatõus, mis teisel poolaastal küll vaibus, kuid mõjutas siiski oluliselt ettevõtte majandustulemust. Väike hinnatõus toimus ka terase ja plastmassi osas. Toormaterjalide hinnatõus neelas mõningate teiste ostutoodete gruppide osas saavutatud hinnalanguse.

Majanduskeskkond Eestis

AS Norma ekspordib 98% oma toodangust. Meie partneriteks on autotootjad ja nende allhankijad. See on tööstusharu, kus hinnasurve on erakordselt kõrge ja pidev müügihinna langus on normiks. Samas impordib AS Norma enamjao materjalidest, mille hind on suuresti sõltuv tooraine hindadest maailmaturul. Seega tuleb kontsernil nii klientide kui hankijate poolt avaldatava hinnasurve tingimustes saada hakkama kasvava inflatsiooniga Eestis. Lisaks elektri, vee, gaasi, transpordi ja sisseostetavate teenuste kallinemisele on töötajate palgaootused viimasel paaril aastal kasvanud eeldatust kiiremini. Ka kvalifitseeritud tööjõu nappus ja erinevate tootmistehnoloogiate allhankevõimaluse piiratus Eestis pidurdavad kontserni konkurentsivõime arengut rahvusvahelises autotööstuses.

Äritegevuse hooajalisus

Traditsiooniliselt madal automüük Vene turul jaanuaris on süvenenud pikkade uusaasta pühade kehtestamisega 2005. aastast. Rootsi autotootjad on kollektiivselt puhkusel juulikuus ja detsembris jõulude ja uusaasta vahelisel ajal.

Neil perioodidel on ka AS-is Norma kui tarnija käive vastavalt madalam.

Majandusaasta sündmused

Arendusprojektid

2007. aastal lõpetati koostöös Autolivi inseneridega AvtoVAZ Priora esimese faasi turvasüsteemi väljatöötlus. Algas Lada 2110 mudeliseeria asendamine tootmises. Kõik Priora mudeliseeria autod komplekteeriti juhi turvapadjaga ja juhtelektroonikaga.

Koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga viidi läbi metalli uurimistöid. Norma tootmisele vajalike materjaliuuringute tulemused olid osaks doktoritöö kaitsmisel Tallinna Tehnikaülikoolis.

Tootmine

Stabiilsus ja kasv

Ohutusrihmade koostamise mahud olid 2007. a. stabiilsed, suuremate kõikumisteta kuude lõikes. Uue põlvkonna rihmade juurutamine jätkus vastavalt Volvo ja AVTOVAZ-i uute automudelite tootmisse võtmisele.

Ohutusrihmade komponentide tootmist 2007. a. aastal iseloomustas tootmiskoguste ühtlane kasv. Võrreldes 2006. aastaga suurenesid tootmismahud 12%. Tootmisesse juurutati 40 uut turvavarustuse komponenti. Kuigi aasta oli pingeline ja tootmismahud kasvasid, jaotus tootmiskoguste kasv aasta jooksul ühtlasemalt kui 2006. aastal. See lõi eelduse paremaks tootmise planeerimiseks ja pideva parendustegevuse elluviimiseks. Aasta jooksul kasvas põhitööjõu tootlikkus 10%. Erinevate säästuprojektide juurutamise tulemusel õnnestus 2007. aastal kokku hoida rohkem kui 0,3 miljonit eurot.

Komponentide tootmise konkurentsivõime tõstmiseks ja kõigi ressursside paremaks kasutamiseks integreeriti tütarettevõtte AS Tööriistavabrik 2007. aastal AS Norma Komponendi divisjoni koosseisu.

Kvaliteedi juhtimine

AS-is Norma valmistatavad autode ohutusrihmad ja hoidesüsteemid peavad päästma inimesid.

Kvaliteedi kõrge tase on vältimatu, et olla usaldusväärne turvasüsteemide ja komponentide tarnija autotööstusele ning on eelduseks uute klientide ja tellimuste võitmiseks.

Meie eesmärkideks on kliendi rahulolu kindlustamine, tarnides tähtaegselt kliendi nõuetele vastavaid tooteid, ning tootmisprotsesside stabiilsuse ja efektiivsuse tõstmine.

Toodete kvaliteedi tagamiseks ja tootmisprotsesside pidevaks parendamiseks rakendame autotööstuse erinõuetele ISO/TS 16949 sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemi ja Autolivi tootmissüsteemi (APS).

2007. aastal saavutasime kvaliteedinäitajate osas järgmised tulemused:

- 1) klientidelt tagastatud toodete arv miljoni toote kohta (PPM) – 8,8;
- 2) tarnetäpsus 98,3 %.

Need saavutasime, kasutades tõhusamalt:

- võimalike tõrgete laadi ja mõju analüüsi (FMEA),
- toote ja protsessi heakskiitu (PPAP)
- valmistamisprotsessi suutlikkuse uuringuid ja statistilist protsessi ohjet (SPC),
- tootmisprotsessides vea vältimise ja varajase avastamise vahendeid,
- 3 D mõõtemasinaid ning kaasaegseid mõõtevahendeid ja katseseadmeid
- probleemide lahendamisel meeskonnatööd ja asjakohaseid kvaliteedimeetodeid,
- töötajate kaasamist pidevasse parendamisse, tõstes nende kvaliteedialast teadlikkust,
- kliendi vajadustega juhitud „just-in-time“ tootmist,
- tarnijate arendamist ja ostutoodete kvaliteedi kindlustamist.

2007. aastal kliendikeskse poliitika rakendamise ja toodete kõrge kvaliteedi tõenduseks on Venemaa autotööstuse liidri AVTOVAZ-i hinnang “eeskujulik tarnija”.

Aruandeaastal toimunud investeeringud

2007. aastal investeeriti kontsernis uute tehnoloogiate juurutamiseks, tootmisvõimsuste laiendamiseks, tootmisprotsesside efektiivsuse tõstmiseks ja töökeskkonna kaasajastamiseks 2,7 milj. eurot.

Kontserni 2007. a. investeeringud jagunesid valdkonniti järgmiselt:

Metallitöötlemise seadmed	1,6 milj. eurot
Koosteliinid	0,5 milj. eurot
Termoplastautomaadid	0,2 milj. eurot
Rakised	0,1 milj. eurot
Infotehnoloogia	0,1 milj. eurot
Ruumide ja rajatiste remont	0,1 milj. eurot
Kvaliteedikontrolli seadmed	0,1 milj. eurot

Kontserni tähtsamad näitajad

Majandustegevus	2007	2006	2005	2004
Müügitulu (milj. EUR)	80,8	66,9	62,4	63,0
Muutus võrreldes eelmise aastaga	21%	7%	-1%	
Brutokasum (milj. EUR)	12,2	10,6	10,7	11,4
Muutus võrreldes eelmise aastaga	15%	0%	-7%	
Brutokasumi määr ¹	15,1%	15,9%	17,1%	18,1%
Ärikasum (milj. EUR)	6,7	5,8	6,0	7,3
Muutus võrreldes eelmise aastaga	14%	-2%	-18%	
Ärikasumi määr ²	8,2%	8,7%	9,6%	11,5%
EBITDA (kasum enne finantstulusid ja makse ning amortisatsioonikulu) (milj. EUR)	10,6	9,8	10,0	11,0
Muutus võrreldes eelmise aastaga	9%	-2%	-9%	
Kasum enne makse (milj. EUR)	8,0	6,7	6,7	7,9
Muutus võrreldes eelmise aastaga	18%	1%	-16%	
Maksueelse kasumi määr ³	9,9%	10,1%	10,7%	12,5%
Puhaskasum (milj. EUR)	6,8	5,5	5,3	6,7
Muutus võrreldes eelmise aastaga	24%	3%	-21%	
Puhaskasumi määr ⁴	8,4%	8,2%	8,5%	10,6%
Käibekapital ⁵ (milj. EUR)	37,0	32,8	23,4	28,1
Käibekapitali tootlus ⁶	2,2	2,0	2,7	2,2
Tulude suhe omakapitali (ROE) ⁷	11,7%	9,9%	9,9%	12,9%
Tulude suhe varadesse (ROA) ⁸	10,0%	8,6%	8,8%	11,0%
Töötajate keskmine arv kuus	972	912	915	873
Muutus võrreldes eelmise aastaga	7%	0%	5%	

¹ Brutokasumi määr - brutokasumi protsent müügitulust

² Ärikasumi määr - ärikasumi protsent müügitulust

³ Maksueelse kasumi määr - maksueelse kasumi protsent müügitulust

⁴ Puhaskasumi määr - puhaskasumi protsent müügitulust

⁵ Käibekapital - käibevara v.a. raha ja raha ekvivalendid (deposiidid tähtajaga < 3 kuud; intressifondiosakud) miinus lühiajalised kohustused

⁶ Käibekapitali tootlus - müügitulu suhe käibekapitali

⁷ ROE - puhaskasumi suhe omakapitali

⁸ ROA - puhaskasumi suhe varadesse

Aksia ja dividendiga seotud näitajad	2007	2006	2005	2004
Aksiate arv (miljonites)	13,2	13,2	13,2	13,2
Tulu aksia kohta ⁹ (EUR)	0,5	0,4	0,4	0,5
Dividend aksia kohta (EUR)	0,3	0,3	0,3	0,3
Omakapital aksia kohta ¹⁰ (EUR)	4,4	4,2	4,1	4,0
Dividendi suhe puhastulusse	0,6	0,8	0,8	0,6
Aksia hinna ja tulu suhe (P/E) ¹¹	9,8	12,3	16,3	12,8

⁹ Tulu aksia kohta - puhaskasum aksia kohta eurodes: ettevõtte ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, mistõttu on lahustatud puhaskasum aksia kohta sama, mis tava puhaskasum aksia kohta.

¹⁰ Omakapital aksia kohta - kogu omakapital aksia kohta eurodes

¹¹ P/E - perioodilõpu aktsiahinna suhe puhaskasumisse aksia kohta

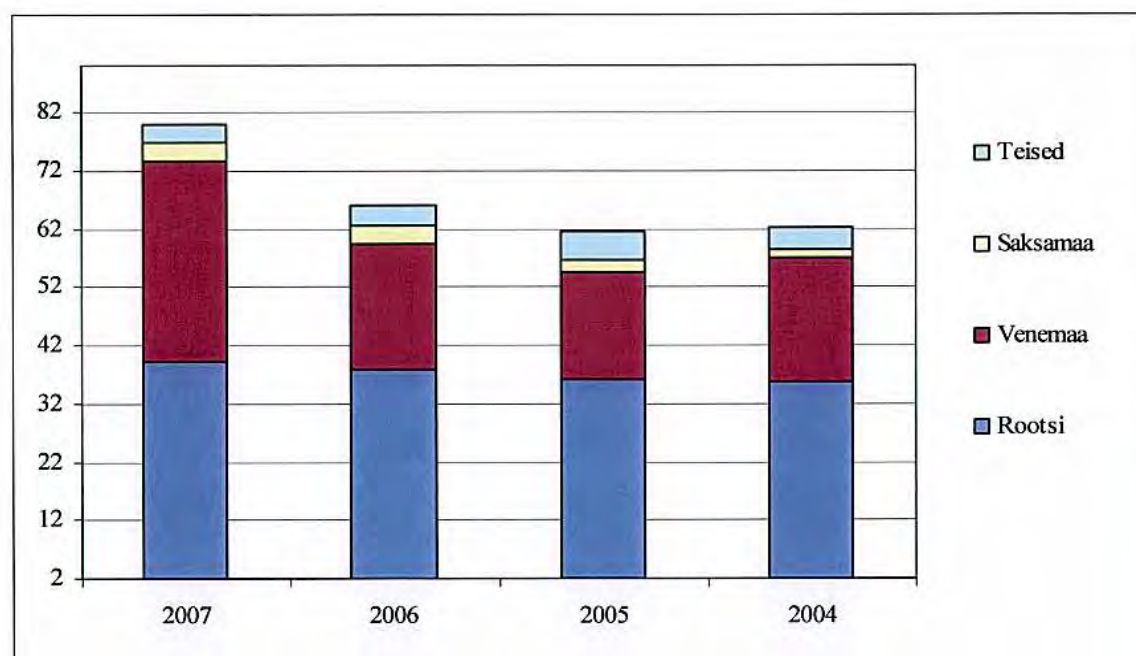
Müük

Kontserni müük kasvas 21%

Kontserni müügitulu 2007. aastal oli 80,8 miljonit eurot, mis on 21% enam kui 2006. aastal (66,9 miljonit eurot). 75% (2006: 84%) müügitulust moodustasid ohutusrihmad. 9,1 miljoni euro ulatuses suurenes netokäive tänu autoohutussüsteemide müügi hoogustumisele AVTOVAZ-i Kalina ja Priora seeria autodele. Ohutusrihma komponentide müük Autolivi teistele ettevõtetele moodustas 5% müügist nagu aasta varemgi, koostude müük 6% (2006: 7%). Muude toodete ja teenuste hulgas olid olulisemad stantside ja pressvormide müük ning ohutussüsteemide väljatöötamise alaste inseneriteenuste osutamine, ulatudes kokku 3% (2006: 3%) netokäibest.

AS Norma eksportis 98,9% (2006: 98,4%) toodangust. Tähtsaimad ekspordi turud on endiselt 49% -ga AS Norma ekspordist Rootsi (2006: 58%), 43%-ga Venemaa (2006: 33%) ja 4,2%-ga Saksamaa (2006: 4,5%).

Eksport 2004-2007 (miljonit eurot)

Müük Venemaale kasvas 60%, 71% sellest kasvust saavutati ohutussüsteemide müügi arvel. Eksport Ukrainesse kahanes 35%, Saksamaale kasvas 12%, viimane Autolivi ohutusrihmade komponentide ja nende valmistamiseks kasutatavate rakiste tõttu.

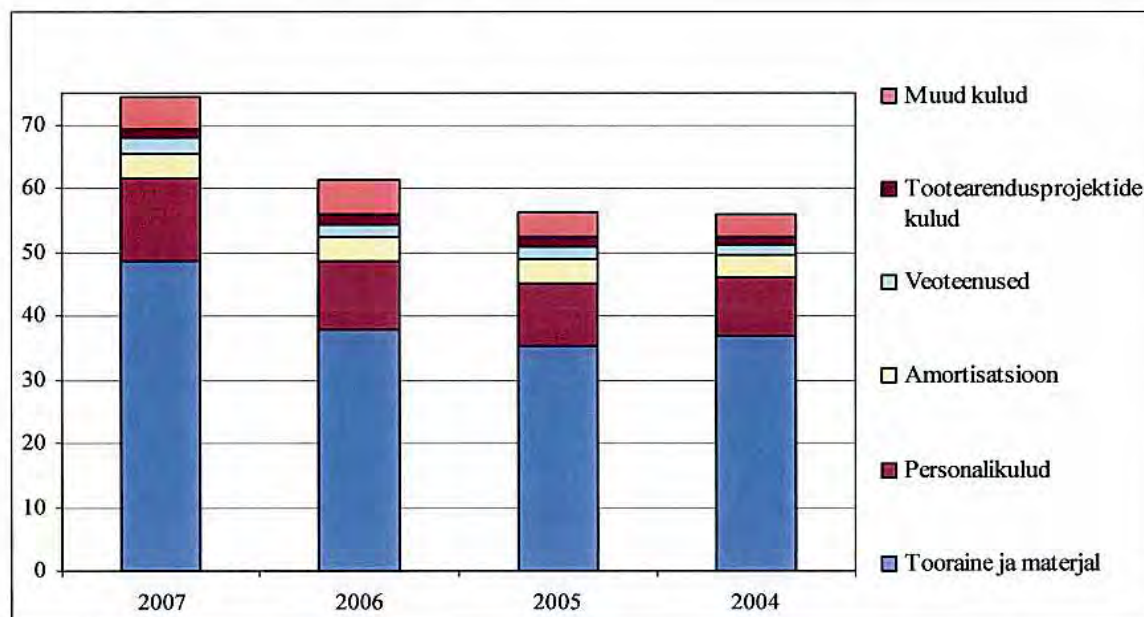
Müük emattevõtte Autoliv erinevatele allüksustele kasvas 2006. aastaga võrreldes 2% 42,3 miljoni euroni. 79% (2006: 79%) netokäibest Autolivile moodustas ohutusrihmade müük. Tarnitud rihmade kogus langes 1% 2,41 miljoni tüki, käive kasvas 2%, samal ajal müüdud koostude käive langes 4%.

Teisteks suuremateks läänepoolseteks klientideks olid Khimaira (Volvo bussid), Karosa, Iris Bus-IVECO, Intersafe ning Van - Hool, kellele põhiliselt tarnitakse ohutusrihmu busside ja veoautode tarbeks. Müük sellesse sektoris kasvas 2006. a. võrreldes 8%.

Kulud

Tooraine-, tööjõu- ja transpordikulud on 4 viimase aasta jooksul kasvanud nii absoluutväärtuses kui protsentuaalselt käibest.

Tegevuskulud 2004-2007 (miljonit eurot)

2007. aastal kulud toorainele ja materjalidele kasvasid 28,7%, s.o. 10,9 miljoni euro võrra 48,7 miljoni euroni, moodustades 60,3% (2006: 56,5%) käibest. 72% materjalikulu kasvust ja 3,5% selle kulu osatähtsuse suurenemisest käibest langeb autoohutussüsteemide müügi tõusu arvele. Traditsioonilise toodangu materjali kulu tõusu mõjutas enim nikli, kroomi, tsingi ja nende metallide hinnast sõltuvate ostetud komponentide hinnatõus. Samas kasutati Autolivile tarnitavates ohutusrihmades rohkem (2007: 5,0; 2006: 4,7; 2005: 4,0; 2004: 1,5 miljoni euro väärtuses) AS-s Norma valmistatud komponente. Kokku tõusis traditsioonilise toodangu materjalikulu võrreldes 2006. aastaga 0,5% käibest.

Amortisatsioonikulud tõusid aruandeperioodil 1,4%, s.o. 0,1 miljonit eurot võrreldes 2006. aastaga, ulatudes 4,0 miljoni euroni, moodustades samas 4,9% (2006: 5,9%) käibest.

Personali tööjõukulu oli 2007. a. 12,9 miljonit eurot, kasv võrreldes eelmise perioodiga 20,4%, s.o. 2,2 miljonit eurot. Sealjuures maksti palkadeks 9,9 (2006: 8,0) miljonit eurot, sotsiaalmaksu tasuti 2,9 (2006: 2,6) ja töötuskindlustusmaksu 0,03 (2006: 0,02) miljonit eurot. Tööjõukulu osatähtsus netokäibes moodustas 15,9% (2006: 15,9%). 21,0% oli personalikulu tõus tootmisüksustes.

Töötajate keskmine arv kuus oli 972, mis oli 60 töötaja võrra enam kui eelneval aastal, keskmine tööjõukulu kasv töötaja kohta võrreldes eelneva aastaga moodustas 13,0%.

27,6% tõusid 2007.a. (2006: 27,2%) kulutused kauba transpordile, ulatudes 2,6 miljoni euroni, moodustades 3,2% (2006: 3,1%) müügikäibest.

Tootearenduskulud vähenesid 2007. a. 0,3 miljonit eurot, ulatudes 1,9 miljoni euroni, mis on 2,4% (2006: 3,4%) käibest. Enim kulusid (0,8 miljonit eurot) oli aruandeperioodil nagu eelnevalgi aastal (0,8 miljonit eurot) seotud ohutussüsteemide väljatöötamise alaste inseneriteenuste müügiga AVTOVAZile.

Kasum ja rentaablus

Bruto-, äri- ja puhaskasumi kasv 14-24%.

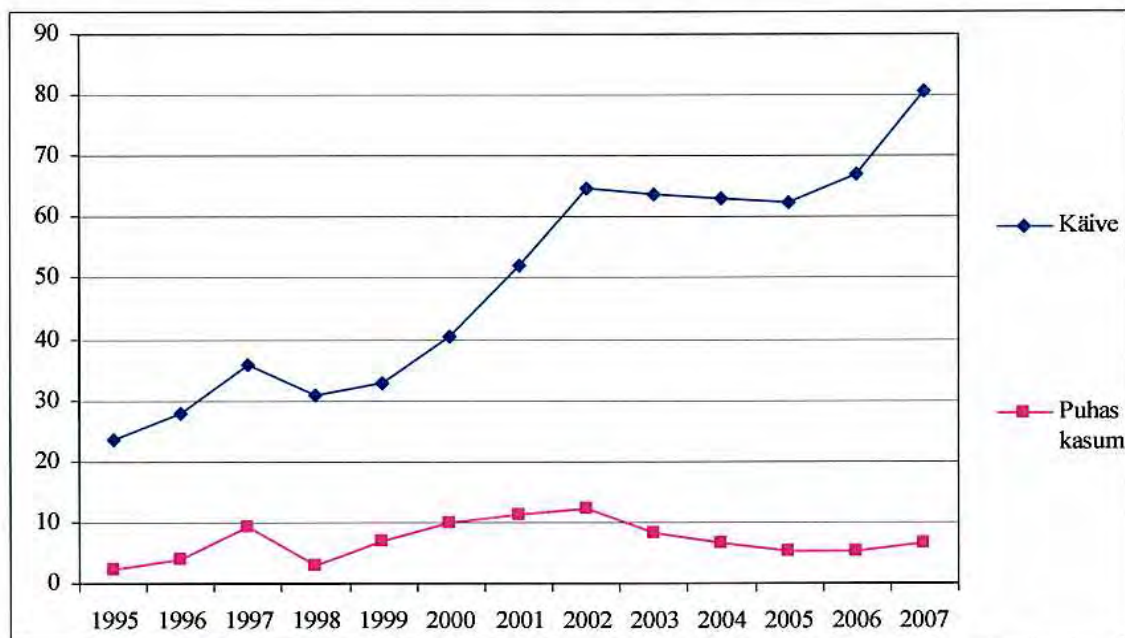
Kontserni brutokasum oli 2007. a. 12,2 (2006: 10,6) miljonit eurot, mis on 15,1% (2006: 15,9%) käibest. Brutokasumi kasv 14,8%, s.o. 1,6 miljoni euro võrra tulenes käibe kasvust.

Ärikasum suurenes 0,8 miljoni euro võrra 6,7 miljoni euroni, moodustades 8,2% (2006: 8,7%) käibest. Turustuskulud tõusid 0,8 miljoni euro ja üldhalduskulud 0,4 miljoni euro võrra, samas vähenesid tootearenduskulud 0,3 miljoni euro ulatuses. Turustuskulude osatähtsus netokäibest oli 2,3% (2006: 1,6%), tootearenduskuludel 2,4% (2006: 3,4%) ja üldhalduskuludel 2,5% (2006: 2,5%). Muud ärikulud vähenesid 0,1 miljoni euro võrra valuutakursi muutustest tingitud väiksema kahjumi tõttu.

Kasum enne makse kasvas 18,1%, s.o. 1,2 miljoni euro võrra 8,0 miljoni euroni, mis on 9,9 % (2006: 10,1%) käibest. Finantstulud kasvasid 45,3%, s.o. 0,4 miljonit eurot.

Puhaskasumiks kujunes 2007. a. 6,8 (2006: 5,5) miljonit eurot, kasv 23,6%. Dividendide tulumaks vähenes 2006. aastaga võrreldes 0,1 miljoni euro võrra.

Kontserni käibe ja kasumi dünaamika 1995-2007 (milj. eurodes)

Rahavood ja kapitali kasutamine

Netorahavoog oli küll 0,3 miljonit eurot negatiivne, ent finantsinvesteeringud kasvasid 2,2 miljoni euro võrra.

Kontserni rahavoog äritegevusest oli 2007. aastal 8,7 (2006: 10,2) miljonit eurot. Kahanemine 1,5 miljonit eurot võrreldes eelneva aastaga tulenes eelkõige lühiajaliste nõuete ja kohustuste muutusest. Materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse investeeriti 2,7 (2006: 2,5) miljonit eurot, finantsinvesteeringute saldo aga suurenes 2,2 (2006: 9,1) miljoni euro võrra, rahavoog investeeringutest kokku perioodi jooksul -3,5 (2006: -10,6) miljonit eurot; finantseerimisest -5,4 (2006: -5,5) miljonit eurot. Neto rahavoog oli 2007. aastal 0,3 (2006: 5,9) miljoni euro ulatuses negatiivne.

Raha ja likviidsete väärtpaberite osatähtsus oli 2007. a. lõpus 50,7% (2006: 50,8%) varade mahust. Käibekapitali (lühiajalised investeeringud, nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 2007. aasta 31. dets. seisuga 37,0 (2006: 32,8) miljonit eurot, põhitegevuseks kasutatud käibekapital (nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 8,3 (2006: 6,3) miljonit eurot.

Likviidsuse juhtimisel ja finantsinvesteeringute tegemisel oli AS Norma 2007. aastal traditsiooniliselt konservatiivne. Eesti pankade Eesti krooni ja euro erineva kestusega deposiitide ja intressifondi osakute kõrval deponeeriti lühiajaliselt vahendeid Autoliv AB Finantsturgude Divisjoni, mis võimaldas teha lühiajalist rahapaigutust kõrgema intressiga, kui seda on turul pakutavatel hoiustel (31. 12. 2007 seisuga intresside vahe 0,6-0,9% p.a.).

Põhivarad moodustasid 22,9% (2006: 26,4%) varadest, kahanemine aastaga 1,3 miljonit eurot materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse vähenemise tõttu.

Pikaajalisi kohustusi kontsernil ei ole. Investeeringuid ja äritegevust finantseeritakse omakapitali arvel.

Kontserni omakapital kasvas 2,6 miljonit eurot, ulatudes aruandeaasta lõpuks 58,0 (2006: 55,4) miljoni euroni. Omakapitali osakaal bilansis oli 85,8% (2006: 87,0%). Vaba omakapital oli aasta lõpul 48,7 (2006: 46,2) miljonit eurot.

Aktsiaturg ja dividendid

Dividend 0,32 eurot aktsia kohta, P/E 9,8.

AS Norma on emiteerinud 13,2 miljonit lihtaktsiat, mis annavad aktsia kohta ühe hääleõiguse ja mille nominaalväärtus on 0,64 eurot. Emiteeritud aktsiate hulk ja nominaalväärtus ei ole 1997. aastal börsil noteerimisest saati muutunud.

2007. aastal maksti aktsionäridele dividende 4,2 miljonit eurot ehk 0,32 eurot aktsia kohta nagu ka neljal eelneval aastal. Arvestades muu hulgas kontserni kava laiendada komponentide tootmist, mis on kapitalimahukas tegevusala, on juhtkonna seisukoht jätkata 2008. aastal dividendide maksmist samas ulatuses: 50% aktsia nominaalväärtusest.

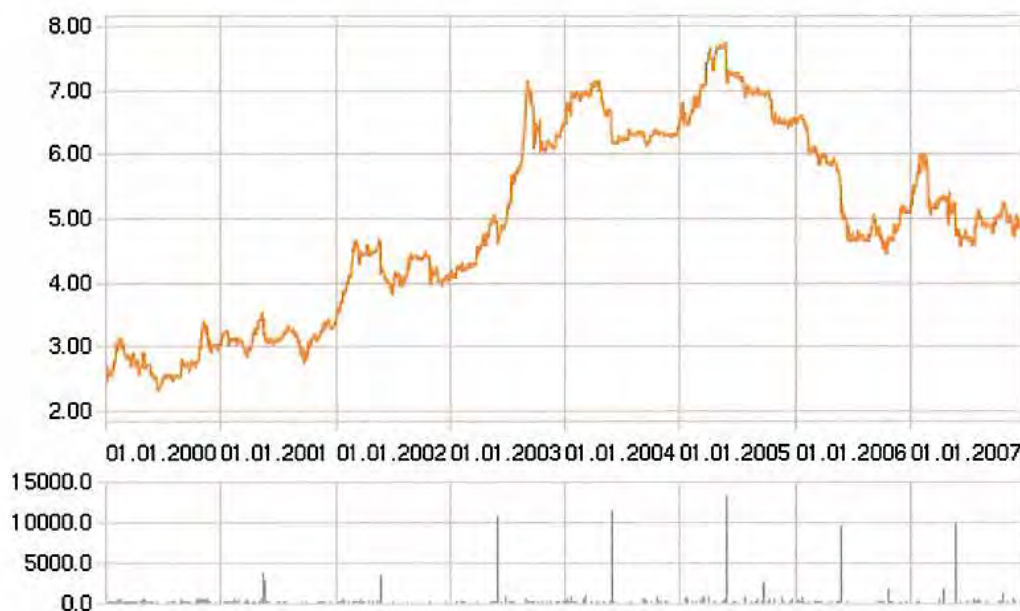
Nii lahustatud kui tava puhaskasum aktsia kohta oli 0,5 (2006: 0,4) eurot, omakapital 4,4 (2006: 4,2) eurot. Aktsia hinna ja tulu suhe (P/E) langes 2007. aasta jooksul 12,3-lt 9,8-ni.

AS Norma aktsiad noteeriti 1997. a. Tallinna Börsi põhinimekirjas koodi NRMIT all, lisaks kaubeldakse aktsiatega veel Frankfurdi ja Berliini börsidel.

Aktsia statistikat aastatel 2002-2007 (eurodes, kui ei ole näidatud teisiti)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Avamishind	3,38	4,04	6,50	6,55	6,56	5,11
Kõrgeim	4,69	7,19	7,16	7,78	6,65	6,25
Madalaim	3,36	4,04	6,10	6,35	4,30	4,52
Viimane	4,04	6,50	6,55	6,56	5,11	5,00
Muutus %	19,5	60,9	0,8	0,2	-22,0	-2,2
Kaubeldud aktsiad, tuh.tk.	4 559	8 854	4 765	4 718	4 257	4 546
Käive, mln.eurot	19,4	44,2	31,5	34,2	23,1	23,5
Turuväärtus, mln.eurot	53,3	85,8	86,5	86,6	67,4	66,0

Aksia hinna (eurodes) liikumine ja kauplemissahud Tallinna Börsil alates 01. 01. 2000. a.

AS Norma aktsiaraamatusse oli seisuga 31. 12. 2007 kantud 1434 (31. 12. 2006: 1507) aktsionäri, üle 2,5% osalus oli

Autoliv Ab	51,0%
ING Luxembourg S.A.	8,3%
Skandinaviska Enskilda Banken Ab kliendid	6,6%
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	3,0%
Clearstream Banking Luxembourg S.A. Clients	2,8%
AS Gild Arbitrage	2,8%
Firebird Republics Fund Ltd	2,7%
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	2,5%

AS Norma aktsiakapitalist kuulub 60,0% (2006: 59,7%) Rootsi, 20,7% (2006: 20,8%) Eesti, 11,3% (2006: 10,4%) Luksemburgi ja 8,0% (2006: 9,1%) teiste riikide residentidele. 7,2% (2006: 7,3%) aktsiatest kuulub füüsilistele isikutele.

AS Norma nõukogu liikmetele ja nende lähedastele ei kuulunud 31.12.2007.a. seisuga AS Norma aktsiaid. AS Norma juhatuse liikmetest ja nende lähedastest omas 205 aktsiat juhatuse liige Garri Krieger. Aktsioptsioone nõukogu ja juhatuse liikmetele välja antud ei ole.

Finantsriskid

Valuutariskid

AS Norma on eksponeeritud valuutariskile eelkõige toodete ekspordi ja materjalide impordi ning oma Venemaal asuva tütarettevõtte varade tõttu.

AS Norma olulisem müügivaluuta on euro. Kontserni kulud on põhiliselt Eesti kroonides, eurodes, Rootsi kroonides ja Venemaa rublades. Tähtsamad ostu- ja müügilepingud on viidud euro alusele. Teiste valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga.

Ettevõttel on pikk positsioon euros, mille suhtes Eesti krooni kurss on fikseeritud, ja Venemaa rublas, mille võimaliku kursimuutuse mõju ettevõtte majandustulemustele peab juhtkond käesoleval ajal ebaoluliseks. Lühike positsioon Rootsi kroonis moodustub lühiajalistest kohustustest, mille puhul on samuti võimalik kursimuutuse mõju hinnatud ebaoluliseks.

Intressiriskid

Et AS Norma finantseerimiseks võrkapitali ei kasuta, siis on intressiriski hindamine oluline üksnes investeerimistegevuse suhtes. Deposiidid on fikseeritud intressiga, Hansapanga Intressifondi osakud kajastatakse turuväärtuses, s.t. võlakirjade intressimuutused turul mõjutavad ettevõtte investeeringu väärtust. Arvestades investeeringu suurust on võimaliku intressimuutuse mõju ebaoluline.

Finantsturgude krediidirisk

Ettevõtte maandab oma investeerimistegevuses krediidiriske tehes paigutusi üksnes tuntud pankade finantsinstrumentidesse ning Autoliv AB Finantsturgude Divisjoni deposiitidesse. Autolivi lühiajaline krediidireiting on Standard & Poor's järgi A2 ja Moody's hinnangul P2.

Konsolideerimisgrupi struktuur

AS Norma kontserni emaettevõttena ühendas 2007. aastal tütaretevõtte AS Tööriistavabrik.

AS Norma kontserni kuulus 2007. aastal AS Norma ja tema 100%-lise osalusega tütaretevõtte Venemaal.

Emaettevõtte tegevusvaldkonnaks on autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük, inseneriteenuse osutamine autoohutussüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötamise ning adapteerimise osas. Emaettevõtte käive oli 2007. a. 80,6 (2006: 65,9) miljonit eurot, puhaskasum 6,8 (2006: 5,5), omakapital 58,1 (2006: 54,9).

Varem kontserni kuulunud tütaretevõtte AS Tööriistavabrik otsustas AS Norma nõukogu 20.02.2007 toimunud koosolekul ühendada emaettevõttega. Ühendamise eesmärgiks on tootmise efektiivsuse tõus ja administratiivkulude vähenemine AS Norma kontsernis. 4. septembril 2007 tehti äriregistris kanne AS-i Tööriistavabrik ühendamise kohta AS-ga Norma alates 01.01.2007.a. Seetõttu on käesolevas aruandes AS-i Tööriistavabrik finantsandmed esitatud emaettevõtte aruannetes.

Venemaal asuv tütaretevõtte Norma-Osvar ZAO tegeleb AS Norma toodete ning teenuste müügi, ladustamise ja tolliprotseduuridega ning vajadusel AS Norma esindamisega Venemaal. Norma-Osvar ZAO müügi käive oli 2007. a. 1,5 (2006: 1,5) miljonit eurot, kahjum 0,02 (2006: 0,03) ja omakapital 0,01 (2006: 0,03) miljonit eurot. Kontserniväline käive moodustas 1,5 (2006: 1,5) miljonit eurot. Kogu müüdud kauba ja teenused omandab tütaretevõtte emaettevõttelt.

Juhtimisstruktuur

Muudatused AS Norma nõukogu koosseisus

AS Norma kui juriidilise isiku kõrgeimaks juhtimisorganiks on aktsionäride üldkoosolek, mis valib ka nõukogu liikmed. AS Norma nõukogu on 6 liikmeline ja selle 3 liiget esindavad enamusaktsionäri Autoliv AB-d. Alates 1. märtsist 2007. a., mil suri nõukogu esimees, Autolivi viitsepresident õigusosalal Jörgen Svensson, kuni 15. 05. 2007.a. töötas nõukogu 5-liikmelisena: Autoliv Euroopa Rihmadivisjoni senior viitsepresident Rolf Henke ja Autoliv Euroopa Õhkpatjade divisjoni senior viitsepresident Leif Berntsson, vandeadvokaat Aare Tark Tark & Co Advokaadibüroost, Balti Juhtimiskonverents OÜ juhatuse esimees Toomas Tamsar ja OÜ Someri Trade juhatuse esimees Raivo Erik.

AS Norma aktsionäride üldkoosolek otsustas 15. 05. 2007.a. kutsuda tagasi nõukogu liikme Rolf Henke ja valida seoses nõukogu liikme Jörgen Svenssoni surmaga uuteks AS Norma nõukogu liikmeteks Autolivi viitsepresident ning finantsjuht Magnus Lindquist ja Autoliv Euroopa Rihmadivisjoni senior viitsepresident Pär Malmhagen volituste algusega 15. 05. 2007.a. AS Norma nõukogu valis 15. 05. 2007 nõukogu esimeheks Magnus Lindquisti.

AS Norma nõukogu poolt valitud juhatuse on 6-liikmeline: tegevdirektor Peep Siimon (juhatuse esimees), müügidirektor Ivar Aas, Ohutusrihmade divisjoni direktor Stig Carlson, finantsdirektor Ülle Jõgi, kvaliteedidirektor Garri Krieger ja ostudirektor Kaido Salurand.

AS Norma nõukogu ja juhatuse liikmetele aasta jooksul makstud töötasu on 548 (2006: 451; 2005: 534) tuhat eurot. Aktsiaoptsioone või muid soodustusi nõukogu ja juhatuse liikmetele eraldatud ei ole. Juhatuse liikme lepingu alusel on töösuhte lõpetamisel ette nähtud hüvitis suuruses 0 kuni 12 kuu töötasu, sõltuvalt lepingu lõpetamise tingimustest. Maksimaalne võimalik hüvitis, arvestades kõikide juhatuse liikmete lepinguid, oleks 303 tuhat eurot.

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Alates 1. jaanuarist 2006. aastal järgib AS Norma oma tegevuses Eesti Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi tava) juhiseid. Käesolev aruanne (edaspidi aruanne) kirjeldab AS Norma juhtimist 2007. aastal ning selle vastavust tava juhistele. AS Norma järgis 2007. aastal tava juhiseid, v.a kui aruandes on teisiti märgitud.

AS Norma on Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts, aadressiga Laki tn. 14, 10621 Tallinn, ning registrikoodiga 10043950. AS Norma aktsiakapitaliks 2007. aastal oli 132 000 000 krooni, mis jaguneb ühte liiki registreeritud aktsiateks nimiväärtusega 10 krooni. AS Norma aktsiad on noteeritud Tallinna Börsi põhinimekirjas (Balti Põhinimekiri), lühinimega NRM1T. AS Norma aktsiaraamatut peab Eesti väärtpaberite keskreistri pidaja. AS-i Norma on umbes 1500 aktsionäri. AS-i Norma kontrollib Autoliv AB, Rootsis registreeritud autoohutustoodete valmistaja. Autoliv AB on ühtlasi AS Norma suurim aktsionär.

Üldkoosolek

Aktsionäride õiguste teostamine

Aktsionäride üldkoosolek on AS Norma kõrgeim juhtimisorgan. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Üldkoosoleku pädevus on paika pandud Eesti äriseadustikuga ja AS Norma põhikirjaga (põhikirjaga on võimalik tutvuda AS Norma veebileheküljel www.norma.ee). Üldkoosoleku pädevuses on muu hulgas majandusaasta aruande kinnitamine, kasumi jaotamine, põhikirja muutmine ja nõukogu koosseisu määramine. Aktsionär võib aktsionäride koosolekust osa võtta ja koosolekul hääletada isiklikult või esindaja kaudu, kes omab selleks kirjalikku volitust. Iga aktsia annab aktsionärile ühe hääle.

2007. aastal toimus aktsionäride korraline üldkoosolek 15. mail. Koosolek kinnitas 2006. aasta majandusaasta aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku, otsustas kutsuda tagasi nõukogu liikme Rolf Henke ja valida seoses nõukogu liikme Jörgen Svensson surmaga uuteks AS Norma nõukogu liikmeteks Pär Malmhagen ja Magnus Lindquist volituste algusega 15.05.2007.a, valis AS Norma audiitori tähtajaga üks aasta ning otsustas, et audiitorile makstava tasu suuruse otsustab nõukogu, kes sõlmib audiitoritega ka lepingu. Erakorralisi üldkoosolekuid 2007. aastal ei toimunud.

AS-il on ühte liiki aktsiaid – nimelised lihtaktsiad, mille nimiväärtus on kümme Eesti krooni (0,64 EUR). Iga aktsia annab omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle. AS-i aktsiakapital on jagatud kolmeteistkümneks miljoniks kaheksa tuhandeks nimeliseks lihtaktsiaks. Aktsionäril ei ole õigust nõuda nimelise aktsia kohta aktsiatahe väljaandmist. Aktsionäril ei ole õigust nõuda nimelise aktsia vahetamist esitajaaktsia vastu. AS-i Norma nimelised aktsiad on vabalt võõrandatavad. Hääleõigust käsitlevad piirangud ja kokkulepped puuduvad. AS-ile Norma teadaolevalt ei ole aktsionäride omavahelistes lepingutes sätestatud aktsiate võõrandamise piiranguid. Aktsionäri surma korral läheb aktsia üle tema pärijale. AS-i Norma suhtes loetakse aktsia üleläänuks omandaja kandmisest aktsiaraamatusse.

AS Norma aktsiatele ei ole tehtud ülevõtmispakkumist Väärtpaberituru seaduse peatükk 19. mõistes.

Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave

Juhatus avaldab teate aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise kohta. Teade korralise aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise kohta avaldatakse üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt kolm nädalat ja erakorralise koosoleku kokkukutsumise kohta vähemalt üks nädal enne koosoleku toimumist. Teates tuleb näidata koht, kus aktsionärid saavad tutvuda majandusaasta aruandega, mis tuleb panna välja vähemalt kaks nädalat enne koosolekut.

2007. aasta korralise üldkoosoleku teade ilmus ajalehes "Eesti Päevaleht" 20. aprillil 2007 ning Tallinna Börsi infosüsteemi vahendusel 20. veebruaril 2007.a. Täiendatud korralise üldkoosoleku päevakord avaldati Tallinna Börsi infosüsteemi vahendusel 04. aprillil 2007.a.

Seega järgiti 2007. aasta AS Norma üldkoosoleku osas tava juhiseid.

Üldkoosoleku läbiviimine

Üldjuhul on üldkoosolek pädev vastu võtma otsuseid, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Aktsionäride üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest, välja arvatud teatud otsused, nt AS Norma põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine või vähendamine, ühinemine, jagunemine, ümberkorraldamine ja likvideerimine ning nõukogu liikme tagasikutsumine enne ametiaja lõppu, mille puhul on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest.

Üldkoosolekul oli kohal 51,04% aktsiatega esindatud häälest. Seega oli 2007.a. üldkoosolek pädev otsuseid vastu võtma.

2007. a AS Norma üldkoosoleku läbiviimisel järgiti tava juhiseid, välja arvatud tava p 1.3.2 antud soovitus, kuna nõukogul puudus üldkoosoleku ajal esimees.

Juhatus

Ülesanded

Juhatus on AS Norma juhtimisorgan, mis esindab ja juhib AS-i Norma. Juhatuses võib üksinda esindada AS-i Norma ning teised juhatus liikmed võivad esindada äriühingut koos teise juhatus liikmega. AS Norma eesmärkide saavutamiseks analüüsib juhatus AS Norma tegevuste ja finantseesmärkidega seotud riske ja teeb järelevalvet kontroll- ja aruandlustegevuse üle. AS Norma juhatus on kehtestanud oma otsusega AS Norma kontserni siseteabe hoidmise reeglid. Juhatus peab järgima nõukogu seaduslikke korraldusi. 2007. aastal toimus AS Norma juhatus ja nõukogu vahel pidev andmevahetus, sh. esitas juhatus nõukogule regulaarselt ülevaateid AS Norma majandustegevusest ja finantsseisundist. Juhatus liikmetel puuduvad volitused aktsiaid emitteerida ja tagasi osta.

Koosseis ja tasu

Nõukogu valib ja kutsub tagasi juhatus liikmed ja nimetab ametisse juhatus esimehe, kelleks 2007. aastal oli Peep Siimon. Juhatus liikmeid on viis kuni kaheksa ja nad valitakse kolmeks aastaks. Vähemalt pooled juhatus liikmed peavad olema Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikide või Šveitsi elanikud. Juhatus liikmed ei tohi samal ajal olla nõukogu liikmeks. 2007. aastal olid AS Norma juhatus liikmeteks Peep Siimon, Ivar Aas, Ülle Jõgi, Kaido Salurand, Garri Krieger ja Stig Carlsson. Juhatus liikmete ametiaeg lõpeb 19. veebruaril 2010. Juhatus liikmete ülesanded on sätestatud iga juhatus liikmega sõlmitud ametilepingus.

Juhatuslele makstakse tasu vastavalt iga juhatus liikmaga sõlmitud juhatus liikme lepingule. Juhatus liikmete tasustamise alused 2007. aastal on kajastatud tegevusaruande teistes osades. Juhatus liikmetele lisatasude maksmine toimub vastavalt nõukogu poolt seatud finantseesmärgi ja strateegiliste eesmärkide täitmisele. Finantseesmärgi täitmise kriteeriumiks on auditeeritud aasta kasumi kasv võrreldes eelneva aruande aastaga. Pikemaajalised strateegilised eesmärgid seatakse nõukogu poolt ning nende põhjal kehtestab nõukogu juhatusle iga aastal konkreetsed eesmärgid ja nende täitmise kriteeriumid. Eesmärkide täitmist hinnatakse kord aastas nõukogu poolt.

Huvide konflikt

Juhatus liikmel on keelatud konkureerida AS-iga Norma ilma nõukogu nõusolekuta. Aruande koostamiseni 2008. aastal ei ole nõukogule teatatud ühestki olulisest tehingust AS Norma ja tema juhatus liikmete või juhatus liikmetega seotud isikute vahel või muust huvide konflikti situatsioonist.

Seega järgiti 2007. aastal AS Norma juhatuses tava juhiseid.

Nõukogu

Ülesanded

Nõukogu tegeleb AS Norma tegevuse pikemaajalise planeerimisega ja üldise tegevuskavaga, muu hulgas teeb järelevalvet juhatus tegevuse üle, töötab välja äriplaane, kinnitab aastaeelarveid ja investeringute eelarve. Nõukogu annab aru aktsionäride üldkoosolekule. Nõukogu nõusolek on vajalik selleks, et teha aktsiaseltsi nimel tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, eelkõige tehingute tegemiseks, millega kaasneb osaluse omandamine ja käsutamine teistes ühingutes, tütarettevõtete asutamine või nende tegevuse lõpetamine, tehingud kinnisasjadega, investeringute tegemine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud kulutuste summa jne. Nõukogu ei ole moodustanud komisjone.

Koosseis ja tasu

Nõukogul on hetkeseisuga kuus liiget, kes on aktsionäride üldkoosoleku poolt valitud ametisse kolmeks aastaks: Magnus Lindquist, Pär Malmhagen, Toomas Tamsar, Raivo Erik, Aare Tark ja Leif Berntsson. Järgmised nõukogu liikmed omavad sidemeid AS-i Norma kontrolliva äriühinguga Autoliv AB: Magnus Lindquist, Leif Berntsson ja Pär Malmhagen. Aare Tark on enda poolt kontrollitava õigusteenuse osutaja kaudu olnud ärilistes sidemetes AS-iga Norma, kuid teenuse osutaja ei ole saanud nimetatud teenuse eest olulisel määral tasu ning seega saab Aare Tark'at lugeda sõltumatuks nõukogu liikmeks. Praeguste liikmete ametiaeg lõpeb vastavalt: Magnus Lindquist ja Pär Malmhagen 14. mail 2010. a; Toomas Tamsar, Raivo Erik, Aare Tark ja Leif Berntsson 15. mail 2008. aastal. Põhikirja järgi võib enamusaktsionär aktsionäride üldkoosolekute vahelisel ajal kutsuda tagasi ja nimetada ametisse kuni kolm nõukogu liiget juhul, kui see vajadus tekib varem kui üks kuu enne järgmist aktsionäride üldkoosolekut.

Nõukogu liikmed valivad endi seast nõukogu esimehe, kes hakkab korraldama nõukogu tööd. Alates 15.05.2007. tegutseb nõukogu esimehena Magnus Lindquist.

Aktionäride üldkoosoleku poolt 25. aprillil 2000.a. vastu võetud otsuse kohaselt otsustati nõukogu liikmete tasustamine. AS Norma nõukogu liikme töötasu on 10 000 krooni kuus ja nõukogu esimehe töötasu on 12 000 krooni kuus. Nõukogu liikmetele ei maksta tasu tööülesannete täitmise lõpetamisel.

Huvide konflikt

Nõukogu liige ei tohi hääletada nõukogu koosolekul, kui otsustatakse tema ja AS-i Norma vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, samuti nõukogu liikmega seotud isiku või äriühingu, milles nõukogu liikmel on oluline osalus, ja aktsiaseltsi vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist. Nõukogu liikmel on keelatud ilma aktsionäride üldkoosoleku vastava otsuseta konkureerida AS-iga Norma. Nõukogu liikmed ei ole aruande koostamiseni 2008. aastal juhatusele teatanud ühestki huvide konfliktist.

Seega järgiti 2007. aastal AS Norma nõukogu töös tava juhiseid.

Teabe avaldamine

AS Norma on avanud kodulehekülje aadressil www.norma.ee ja avaldab otse koduleheküljel või Tallinna Börsi kodulehele suunavate linkide kaudu järgmisi andmeid: põhikiri, majandusaasta aruanded ja vahearuanded ning finantskalender. Koduleheküljel ei ole kättesaadav info juhatuse ja nõukogu kehtivate koosseisude kohta ja audiitorite kohta (tava p 5.3.), samas on teave kõigi juhatuse ja nõukogu koosseisude muudatuste kohta ning info audiitorite kohta avaldatud Tallinna Börsi infosüsteemis vastavalt Tallinna Börsi reglemendis kehtestatud korrale. 2007. aastal ei toimunud pressikonverentse. Investoritega toimusid kohtumised 30.oktoobril 2007, 16.novembril 2007 ja 21.novembril 2007.a, sellekohane info leidub AS Norma koduleheküljel.

Jrk nr	Kuupäev	Börsiteate pealkiri
1	24. oktoober 2007	Esialgsed auditeerimata majandustulemused 3. kv. ja 9 kuud 2007 aastal
2	25. juuli 2007	Esialgsed auditeerimata majandustulemused 2 kv. ja 6 kuud
3	12. juuni 2007	Ühinemine tütarettevõtjaga
4	01. juuni 2007	AS Norma uute nõukogu liikmetega seonduv informatsioon
5	15. mai 2007	Nõukogu koosoleku otsus
6	15. mai 2007	Korralise üldkoosoleku otsused
7	25. aprill 2007	Esialgsed auditeerimata majandustulemused 1. kvartalis 2007. aastal
8	04. aprill 2007	Täiendatud AS Norma korralise üldkoosoleku päevakord
9	07. märts 2007	AS Norma nõukogu esimees Jörgen Svensson suri
10	20. veebruar 2007	PARANDUSTEADE: AS Norma korralise üldkoosoleku päevakord
11	20. veebruar 2007	AS Norma korralise üldkoosoleku päevakord
12	20. veebruar 2007	Ühinemine tütarettevõtjaga
13	07. veebruar 2007	Majandustulemused 4.kv. ja 12 kuud 2006. aastal

Seega järgis AS Norma 2007. aastal teabe avaldamisel tava juhiseid, välja arvatud tava punktis 5.3. sätestatud juhiseid, mida järgiti osaliselt.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Aruandlus

AS Norma konsolideeritud raamatupidamisaruanded on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus kohaldatavate rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja ajaloolise kulu põhjal, kui raamatupidamise sise-eeskirju käsitlevas peatükis ja konsolideeritud raamatupidamisaruannete hinnangutes ei ole sätestatud teisiti.

AS Norma on kohustatud avaldama kvartaalseid esialgseid ja lõplikke vahearuandeid ning auditeeritud majandusaasta aruande kohe pärast selle kinnitamist nõukogu poolt.

Esialgne aruanne	Lõplik aruanne	Esialgne aruanne	Lõplik aruanne	Esialgne aruanne	Lõplik aruanne	Esialgne aruanne	Lõplik aruanne
I kv	I kv	II kv	II kv	III kv	III kv	IV kv	IV kv
25. aprill 2007	31. mai 2007	25. juuli 2007	30. august 2007	24. oktoober 2007	30. november 2007	30. jaanuar 2008	29. veebruar 2008

Auditeerimine

AS Norma audiitorite arv ja nimes määratakse aktsionäride üldkoosoleku otsusega. Alates 2005. aastast on AS Norma audiitoriks Ernst & Young Baltic AS. 15.05.2007. a toimunud korraline üldkoosolek otsustas kinnitada AS Norma audiitoriks tähtajaga 1 (üks) aasta audiitorühing Ernst & Young Baltic AS ning määras, et audiitorile makstava tasu suuruse otsustab nõukogu, kes sõlmib audiitoritega ka lepingu.

Personalipoliitika

Töötajate kaasamine tööprotsesside ja -keskkonna arendamisse ning investeerimine personali arendamisse ja koolitusse.

AS Norma personalipoliitika keskseks teemaks on kõikide töötajate kaasamine tööprotsesside ja -keskkonna arendamisse. Autolivi tootmisüsteemi rakendamise abil toimub järjepidev töötajate kaasamine ettevõtte pidevasse parendusprotsessi. 25% kontserni töötajatest osales erinevates töötubades. Töötajad esitasid 2007. aastal 3051 (2006: 2786) parendusettepanekut. Ressursside efektiivsema rakendamise abil juurutati 74% rakendamisele kuuluvatest ettepanekutest, mis oli 20% võrra rohkem kui eelnenud aastal. 2007. aastal tõsteti töötubade ja ettepanekute tseremooniatel esile ja presenteeriti ettevõtte töötajatele 8 töötuba ning tunnustati 12 parendusettepaneku tegijat.

Töötajate arendamisel rakendati lisaks tavapärastele sise- ja väliskoolitustele, erialasele, kvaliteedi-, juhtimis- ja keeleõppele väljaõpet teistes Autolivi ettevõtetes, peamiselt Rootsis, Prantsusmaal, Saksamaal ja Türgis. 31 spetsialisti viibisid välisriikides koolitusel kokku 443 tööpäeva. Autolivi tippjuhtidele mõeldud globaalsetes koolitusprogrammides osales AS Norma 2 juhtivtöötajat.

Autolivi kontsern värbab igal aastal lahkuvate ja edutatud võtmeisikute asendamiseks globaalsel tasemel 70% juhtivatest töötajatest kontserni seest. Sellega seoses on Autolivis algatatud üleilmne noorte talentide otsimise programm (*High Potential Program*). AS-st Norma osaleb programmis 7 töötajat. Lisaväärtusena saame projektis osaledes juhtida AS Norma võtmeisikute asendamisega seonduvat riski.

Uute spetsialistide, eelkõige inseneride leidmine on Eesti pingestunud tööjõuturul üha raskem ülesanne. 2007. aastal sõlmiti AS-s Norma tööleping 14 (2006: 21) spetsialistiga, neist 8 (2006:11) töötavad inseneridena. Noorte inseneride värbamiseks teeb AS Norma jätkuvalt koostööd Tallinna Tehnikaülikooliga ning tehnikaüliõpilasi koondava tudengiorganisatsiooniga BEST Estonia.

Tööohutus ja töetervishoid

Töötaja on ettevõtte jaoks hindamatu väärtusega.

Ettevõtte töökeskkond, tootmistehnoloogia, tehtav töö – kõik muutub päev-päevalt töötajasõbralikumaks, kuid samas ka keerukamaks ja nõudlikumaks.

Ohutuse tagamiseks ja töötajate tervise kaitseks pidevalt uuenevates tingimustes on ettevõttes 2007. a. kehtestatud ajakohaseid lisanõudeid ning täiendatud töökeskkonnaalaseid koolitus-, järelevalve- ja seireprotseduure.

EL 2007.a. tööohutusealane kampaania KERGENDA KANDAMIT suunas taas kogu töötava Euroopa, aga ka meie ettevõtte pilgus tööga seotud luu-lihaskonna vaevustele. Töökoha ja tööprotsessi ergonoomika on töötajate tervise ja ettevõtte edasise edu tagamiseks üks olulisemaid tegevusvaldkondi. Töötajad kasutavad ka meelsasti ettevõttes loodud täiendavaid võimalusi haigestumiste ennetamiseks ning töövõime taastamiseks.

Ettevõtte tööohutuselased statistilised näitajad 2007. a. (näit. *incident rate* langus 13% võrreldes eelneva aastaga) ning riskihindamise tulemused on tõenduseks, et töökeskkonna süsteemne parendustegevus on tänu töötajate heale informeeritusele ja huvile ning tõhusale ettevõttesisesele koostööle vilja kandnud.

Mõjud keskkonnale

Meie eesmärgiks on valmistada tooteid nii, et nende keskkonnamõjud valmistamisel, kasutamisel ja kasutusest kõrvaldamisel oleksid minimaalsed, kuid mitte järele andes toote kvaliteedi ja ohutuse arvel.

Tootmistegevusega seotud keskkonnamõjude paremaks ohjeks rakendatakse ISO 14001-le sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemi ja täidetakse kohaldatavaid seadusandlikke ning AS Norma keskkonnakompleksloa nõudeid.

Keskkonnavalas tegevused AS-s Norma on suunatud materjalide ja loodusressursside efektiivsemale kasutamisele ning keskkonnamõjude vähendamisele, toodete ja protsesside pidevale parendamisele.

2007. aastal parandati jäätmete sorteerimist ja suurendati korduvkasutusse suunatavate jäätmete - galvaaniliste pinnakatete setete, paberi ja papi, polüesterlindi jäätmete koguseid.

Kontserni keskkonnapoliitika ja keskkonnavalastes eesmärkides esitatud põhisuunisteks on:

- suhtuda äritegevuses vastutustundlikult keskkonda ning hoolivalt oma töötajatesse, klientidesse ja ühiskonda,
- täita EV seadusandlikke ja kliendi nõudeid, mis on rakendatavad AS Norma tegevustele,
- valmistada tooteid nii, et nende keskkonnamõjud valmistamisel, kasutamisel ja kasutusest kõrvaldamisel oleksid minimaalsed, kuid mitte tehes järeleandmisi toote kvaliteedi ja ohutuse arvel,
- kasutada loodusressursse ja materjale säästlikult,
- vähendada heitmete ja saasteainete suunamist keskkonda,
- ära hoida keskkonna avariiline saastamine,
- arendada oma töötajate keskkonnateadlikkust ja motiveerida keskkonnapoliitika rakendamiseks igapäevases töös.

Arengusuunad ja olulisemad planeeritavad investeeringud

Arengusuunad

Fookus on suunatud autoohutusrihmade komponentide müügi laiendamisele.

AS Norma lähiaastate eesmärgiks on oma turupositsiooni hoidmine võtmeklientide juures ning turvavarustuse komponentide ja koostude oluline müügi kasvu saavutamine rahvusvahelise autotööstuse tarnijate turusegmendis.

2008. aastal jätkub komponenditootmise arendamine nii Autolivi toodetavate autoohutusrihmade tarbeks kui ka uutele võimalikele klientidele rahvusvahelises autotööstuses. Pikemaajaliseks eesmärgiks on viia turvavarustuse komponentide tootmine AS-s Norma uuele kvalitatiivsele ning kvantitatiivsele tasandile. Konkurentsivõime tõstmiseks on vaja klientidele pakkuda praegusest laiemat toote- ja tehnoloogivalikut.

Ohutusrihmade koostamises ei ole 2008. aastal uute mudelite juurutamise plaane, seetõttu on võimalik veelgi enam panustada produktiivsuse ja efektiivsuse saavutamisele.

Järjepidev APS (Autolivi tootmissüsteem - Toyota Production Systemi analoog) rakendamine kõikide töötajate kaasamisega efektiivsuse tõstmiseks, kulude vähendamiseks ning eelkõige toodete stabiilse kvaliteedi tagamiseks on prioriteediks ka lähiaastatel.

Planeeritavad suuremad investeeringud

Investeeringud peavad lisaks tavapärase tootmise tagamisele toetama kontserni arenguplaane laiendada komponentide tootmist. Konkreetset saab välja tuua investeeringud mõtetehnikasse, plastmassi- ja metallitöötlemisseadmetesse ja -tehnoloogiatesse.

Olulisemad uurimis- ja arendustegevuse projektid

2008. aastal jõuab lõpule AVTOVAZ Priora teise faasi mudeli autoohutussüsteemide väljatöötamine koostöös Autolivi inseneridega. Süsteemi koosseisu kuulub lisaks esimese faasi mudelitel juba kasutatavale juhi turvapadjale ja juhtelektroonikale ka kaassõitja turvapadi ja eelpinguti ning jõupiirajaga turvarihmad esiistmetel.

Jätkatakse metalli struktuuri uurimistööid ja osaletakse stantside standardiseerimise töörühmas.

AS Norma juhatusele ei ole teada olulisi sündmusi, mis ei kajastu raamatupidamise aastaaruandes, kuid mis võiksid oluliselt mõjutada kontserni majandustulemusi.

Peep Siimon

Juhatuse esimees

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse kinnitus raamatupidamise aastaaruandele

Käesolevaga deklareerime oma vastutust lehekülgedel 19 kuni 44 esitatud AS-i Norma konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitame, et:

- 1) raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestusmeetodid on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- 2) raamatupidamise aastaaruanne kajastab kontserni finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid õigesti ja õiglaselt;
- 3) emaettevõtte ja teised kontserni kuuluvad äriühingud on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

Peep Siimon

Juhatuse esimees

Ivar Aas

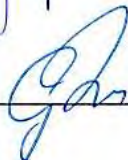
Juhatuse liige

Ülle Jõgi

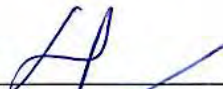
Juhatuse liige

Garri Krieger

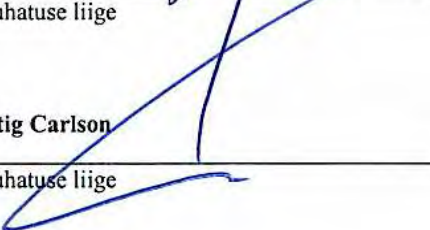
Juhatuse liige

Kaido Salurand

Juhatuse liige

Stig Carlson

Juhatuse liige

Tallinn, 20. veebruar 2008

Konsolideeritud bilanss

Tuhandetes eurodes

Aktiva (vara)	31.12.2007	31.12.2006	Lisa nr.
Käibevara			
Raha ja pangakontod	5 534	5 811	1
Finantsvarad	28 993	26 766	2
Nõuded	10 694	8 295	3
Ettemaksed	88	79	4
Varud	6 773	6 002	5
Käibevara kokku	52 082	46 953	
Põhivara			
Pikaajalised nõuded	20	25	7
Materiaalne põhivara	14 719	15 898	8
Immateriaalne põhivara	745	883	9
Põhivara kokku	15 484	16 806	
Aktiva (vara) kokku	67 566	63 759	
Passiiva (kohustused ja omakapital)			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad	9 516	8 239	11
Ettemaksed	52	73	12
Lühiajalised kohustused kokku	9 568	8 312	
Kohustused kokku	9 568	8 312	
Omakapital			
Aktiivkapital nominaalväärtuses	8 436	8 436	13
Kohustuslik reservkapital	844	844	
Jaotamata kasum	48 718	46 167	22
Omakapital kokku	57 998	55 447	
Passiiva (kohustused ja omakapital) kokku	67 566	63 759	

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 24 kuni 30 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 31 kuni 44 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud kasumiaruanne

Tuhandetes eurodes

	2007	2006	Lisa nr.
Müügitulu	80 781	66 947	14
Müüdud toodangu kulu	-68 577	-56 318	15
Brutokasum	12 204	10 629	
Turustuskulud	-1 826	-1 075	16
Tootearenduskulud	-1 947	-2 248	17
Üldhalduskulud	-2 036	-1 642	18
Muud äritulud	348	396	19
Muud ärikulud	-82	-215	20
Ärikasum	6 661	5 845	
Finantstulud	1 320	911	21
Finantskulud	-21	-17	21
Kasum enne maksustamist	7 960	6 739	
Tulumaks	-1 190	-1 260	22
Aruandeaasta kasum	6 770	5 479	
Tava ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta eurodes	0,51	0,42	13

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 24 kuni 30 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 31 kuni 44 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Aktiakapital nominaalväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku omakapital
31.12.2005	8 436	844	44 906	54 186
Dividendid	-	-	-4 218	-4 218
Aruandeaasta kasum	-	-	5 479	5 479
31.12.2006	8 436	844	46 167	55 447
31.12.2006	8 436	844	46 167	55 447
Dividendid	-	-	-4 218	-4 218
Aruandeaasta kasum	-	-	6 770	6 770
31.12.2007	8 436	844	48 718	57 998

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktiakapitalist.
Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiakapitali suurendamiseks.
Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 24 kuni 30 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 31 kuni 44 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood äritegevusest	2007	2006	Lisa nr.
Ärikasum	6 661	5 845	
Korrigeerimised:			
Kasum materiaalse põhivara likvideerimisest	-29	-44	19
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	3 980	3 923	8,9
Põhivara allahindlus	4	0	8
Äritegevusega seotud käibevara vähenemine :			
Lühiajaliste nõuete, v.a. laenude ja intresside muutus	-2 409	-1 205	3,4
Varude muutus	-770	-264	5
Kohustuste vähenemine:			
Kreditoorse võlgnevuse muutus	1 276	2 200	11
Ettemaksete muutus	-21	-143	12
Eraldise muutus	0	-134	
Rahavood äritegevusest kokku	8 692	10 178	
Rahavood investeerimisest			
Materiaalse põhivara müük	78	155	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-2 715	-2 451	8,9
Väljaantud laenud	-6	-5	7
Tagasisaadud laenud	12	8	7
Finantsvarade soetamine	-46 296	-39 842	
Finantsvarade müük	44 131	30 785	
Saadud intressid	1 254	769	
Rahavood investeerimisest kokku	-3 542	-10 581	
Rahavood finantseerimisest			
Dividendide tulumaksu tasumine	-1 190	-1 260	22
Makstud dividendid	-4 218	-4 218	13
Rahavood finantseerimisest kokku	-5 408	-5 478	
Neto rahavoog	-258	-5 881	
Muutused rahas ja raha ekvivalentides			
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses:	5 811	11 698	
Juurdekasv/vähenemine	-258	-5 881	
Valuutakursi mõju	-19	-6	21
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus, sh.:	5 534	5 811	
raha ja pangakontod (sh. tähtajalised deposiidid tähtajaga kuni 3 kuud)	2 492	1 861	1
intressifondi osakud	3 042	3 950	1

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted lehekülgedel 24 kuni 30 ja lisad konsolideeritud finantsaruannetele lehekülgedel 31 kuni 44 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatuks osaks.

Üldinformatsioon

AS Norma (edaspidi ka "emaettevõtte") ja tema tütarettevõtte (edaspidi koos ka "kontsern") põhitegevuseks on autodele turvasüsteemide ja nende detailide valmistamine, müük ning põhitegevusega seonduvate arendustööde teostamine. Põhitootmise tarbeks kasutatavad tehnoloogiad on metallitöötlamine, plastivalamine, detailide galvaaniline katmine ja toodete koostamine.

AS Norma kontserni kuulus 2007. aastal AS Norma ja tema 100%-lise osalusega tütarettevõtte:

Ettevõtte nimi	Osalus	Asukoht
Norma-Osvar ZAO	100%	Venemaa

Varem kontserni kuulunud 100%-lise tütarettevõtte AS Tööriistavabrik otsustas AS Norma nõukogu 20.02.2007 toimunud koosolekul ühendada emaettevõttega. Ühendamise eesmärgiks on tootmise efektiivsuse tõus ja administratiivkulude vähenemine AS Norma kontsernis. 4. septembril 2007 tehti äriregistris kanne AS Tööriistavabriku ühendamise kohta AS-ga Norma alates 01.01.2007.a.

AS Norma osalus tütarettevõtte omakapitalis võrdub tema osalusega hääleõiguslikes aktsiates.

Kontsernis töötas 2007. a. lõpus 972 inimest, sealhulgas AS-s Norma 968 inimest (2006.a lõpus vastavalt 947 ja 875 inimest).

AS Norma on registreeritud ja tegutseb Eesti Vabariigis, Tallinnas, Laki tn. 14. AS-i Norma aktsiad on noteeritud Tallinna Väärtpaberibörsi põhinimekirjas, lisaks kaubeldakse AS Norma aktsiatega (GDR) veel Frankfurdi ja Berliini börsidel. AS-i Norma emaettevõtte on Autoliv AB ja Autoliv-i kontserni emaettevõtte on Autoliv Inc.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ja hinnangud

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja põhineb soetusmaksumuse printsiibil, v.a. juhtudel, mis on kirjeldatud järgnevates arvestusmeetodites teisiti (näiteks teatud finantsinstrumendid, mida kajastatakse õiglases väärtuses). Aruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga pole Kontserni poolt rakendatud IFRS standarditel ning Euroopa Liidu poolt heaks kiidetud IFRS standarditel vahet, arvestades hetkeseisu IFRS-ide heakskiitmisel Euroopa Liidu poolt ning Kontserni tegevusalasid.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Võrreldes varasemate aastatega on raamatupidamise aastaaruandes on avalikustatud lisainformatsiooni seoses uute ning muudetud raamatupidamisstandarditega.

Majandusaasta jooksul vastu võetud uued IFRS standardid

Alates 01.01.2007 on rakendunud mitmed muudatused kehtivate standardite tekstides ning uued IFRS standardid ja IFRIC tõlgendused – IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave; IAS 1 Finantsaruannete esitamine – kapitali kohta avaldatav teave; IFRIC 7 Korrigeerimise kohaldamine vastavalt standardile IAS 29 Finantsaruandlus hüperinflatiivsetes majanduskeskkondades; IFRIC 8 IFRS 2 rakendusala; IFRIC 9 Varjatud tuletisinstrumentide ümberhindlus; IFRIC 10 Vahearuandlus ning väärtuse langus.

Kontsern on võtnud vajadusel kasutusele majandusaasta jooksul kehtima hakanud ülalpool loetletud standardid ning on samuti vajadusel kohandanud võrdlusandmeid vastavaks käesoleva aasta aruannete esitusviisile.

Uute ja muudetud standardite vastuvõtmine ei mõjuta kontserni omakapitali seisuga 31.12.2007.

Uued IFRS standardid ja tõlgendamine

Kontsern on otsustanud mitte rakendada varakult järgnevaid standardeid ning tõlgendusi (juba vastu võetud või peatselt vastu võetavad Euroopa Liidu poolt):

- IFRS 8 Äritegevuse segmendid (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2009).
- Muudetud IAS 23 Laenukasutuse kulutused (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2009). See standard ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- Muudetud IAS 1 Finantsaruannete esitamine (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2009). See standard ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- Muudetud IFRS 3 Äriühendused (kehtib majandusaastadele alates 01.07.2009). See standard ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- Muudetud IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded (kehtib majandusaastadele alates 01.07.2009). See standard ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- Muudatustega IFRS 2 Aktsiapõhine makse Omandi üleandmise tingimused ning tühistamised (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2009). Need muudatused ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- Muudatustega IAS 32 Finantsinstrumentid: avalikustamine ja esitamine ning IAS 1 Finantsaruannete esitamine – Müüdav finantsinstrument ning likvideerimisel tekkivad kohustused (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2009). Need muudatused ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- IFRIC 11 "IFRS 2 – Tehingud grupi ja omaaktsiatega" (kehtib majandusaastadele alates 01.03.2007).
- IFRIC 12 Teenuse kontsessioonileping (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2008). See tõlgendus ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- IFRIC 13 Klientide lojaalsusprogrammid (kehtib majandusaastadele alates 01.07.2008). See tõlgendus ei ole veel kinnitatud Euroopa Liidu poolt.
- IFRIC 14 "IAS 19 – Kindlaksmääratud hüvitistega plaani piirang, minimaalsed rahastamisnõuded ja nende omavaheline mõju" (kehtib majandusaastadele alates 01.01.2008). Seda tõlgendust ei ole kinnitatud Euroopa Liidu poolt.

Kontsern veel hindab uute standardite ning tõlgenduste praktilisi tagajärgi ning nende rakendamise mõju raamatupidamise aastaaruandele.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS-i Norma ning selle tütarettevõtte finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt.

Tütarettevõtted on ettevõtted, milles kontsernile kuulub rohkem kui pool hääleõiguslikest aktsiastest või kontsern kontrollib muul moel ettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates selle ostukuupäevast (kontrolli omandamise hetkest) kuni müügikuupäevani (kontrolli kaotamise hetkeni).

Tütarettevõtted koostavad oma finantsaruandeid sama perioodi kohta ja kasutavad oma aruannete koostamisel olulises osas samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Välisvaluutat

Emaettevõtte arvestusvaluuta on Eesti kroon, mis on ka käesoleva aruande esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks. Kuigi ettevõtte mitmed ostu- ja müügilepingud on viidud euro alusele on ettevõtte arvestus- ning esitusvaluutaks siiski Eesti kroon, kuna Eesti krooni kurss on euroga fikseeritud ning valuutakursi erinevusi ei saa tekkida.

Kõik välisvaluutas toimunud kontserni tehingud on kajastatud Eesti kroonides, vastavalt tehingupäeval kehtinud Eesti Panga kursile. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Kasumid / kahjumid äritegevusega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud" ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest real "finantstulud /kulud".

Välisriigis asuva tütarettevõtte arvestusvaluuta on euro. Kõik tehingud ning varade ja kohustuste saldod hinnatakse ümber Eesti Panga kehtiva valuutakursiga. Kuna Eesti kroon ja euro on omavahel fikseeritud kursiga seotud (1 euro = 15.6466 Eesti krooni), siis ei teki ümberhindamisel valuutakursside vahesid, mida peaks kajastama otse omakapitalis.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes sisaldavad lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassa, pangakontode ja lühiajaliste kuni 3-kuulise tähtajaga pangadeposiitide saldod ning muid vabalt kaubeldavaid likviidseid väärtpabereid (näiteks intressifondi osakud).

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulusid, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulusid.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tururegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Edasise kajastamise eesmärgil jagatakse finantsvarad järgmistesse gruppidesse:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (sellesse gruppi kuuluvad kauplemiseesmärgil soetatud aktsiad, osakud, võlakirjad, mida ei kavatseta hoida lunastustähtajani ja muud väärtpaberid ning positiivse väärtusega tuletisinstrumentid),
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud (sellesse gruppi kuuluvad kindla lunastustähtajaga võlakirjad, mida kavatsetakse hoida kuni lunastustähtajani),
- laenud ja nõuded (sellesse gruppi kuuluvad antud laenud, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded),
- müügiotel finantsvarad (sellesse gruppi kuuluvad kõik ülejäänud finantsvarad, mis ei kuulu eelpool nimetatud gruppidesse; kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil selliseid investeeringuid ei olnud).

Esimese grupi finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval õiglasel väärtusesse. Börsil noteeritud väärtpaberite puhul baseerub õiglase väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Eesti Panga ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta. Kasumid/kahjumid õiglase väärtuse muutustest kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud" või "finantskulud". Intressid ja dividendid esimese grupi finantsvaradest kajastatakse samuti kasumiaruandes real "finantstulud" või "finantskulud".

Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid ning laenusid ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igaüksugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulusid.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus (ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas on allahindlus kajastatud kontraaktiva kontrol ning lootusetud nõuded on bilansist välja kantud). Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Iga nõuet konkreetse kliendi vastu hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real "üldhalduskulud") ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes.

Intressitulu laenudelt, nõuetelt ja lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud".

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Tütarettevõtte kajastamine emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes, nii nagu nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded mõistes.

Investeering tütarettevõttesse on kajastatud emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse test hindamaks, kas investeeringu kaetav väärtus (kõrgem kahest – õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus) on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlusest tekkiv kulu kajastatakse emaettevõtte kasumiaruandes finantskuluna. Juhul, kui olukord muutub ja allahindlus ei ole enam põhjendatud, siis varem kajastatud allahindlus tühistatakse. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, finantstuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütarettevõtte oli teeninud välja enne tema soetamist kontserni poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang on kajastatud tootmisomahinnas (koosneb otsestest ja kaudsetest tootmiskuludest normaalse tootmismahu korral). Ladudes ja tootmises olev toormaterjal ning ostutooted on kajastatud soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast ning ostuga seotud veokuludest, mittetagastatavatest maksudest ja muudest ostuga seotud kulutustest.

Varud on kajastatud bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real "müüdud toodangu kulu".

Materiaalne põhivara

Põhivara on vara, mille soetusmaksumus ületab 40 tuhandet krooni ja mille kasutusaeg on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulud".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kas klassifitseerimisel müügiootel põhivaraks või vara eemaldamiseni kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse bilansis nii soetusmaksumust kui akumulieeritud kulumit seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o. soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil (v.a. rakiste puhul), lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast, järgnevalt:

Ehitised	8 - 20 aastat
Masinad ja seadmed	4 - 11 aastat

IT seadmed	3 - 7 aastat
Muu inventar	5 - 7 aastat

Rakiste puhul rakendatakse tegevusmahupõhist amortisatsiooni arvutamise meetodit.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varana, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara objektide amortisatsiooninormid, -meetodid ja lõppväärtus vaadatakse iga majandusaasta lõpul üle ja vajadusel muudetakse. Muutust käsitletakse muutusena raamatupidamislikes hinnangutes.

Müügiotel põhivara kajastatakse kas vara bilansilises väärtuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügiga seotud kulutused, olenevalt kumb on madalam. Müügiotel põhivara ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidine mõõtmine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga. Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses miinus akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast:

Ostetud litsentsid	3-10 aastat
--------------------	-------------

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglase väärtus miinus müügiikulused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamiseks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulu".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähenusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb iga bilansipäeval viia läbi väärtuse test. Kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid ei eksisteerinud.

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimustulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõestada et immateriaalse vara kasutus- või müügiõblilikuks saamine on tehniliselt võimalik, Kontsern kavatses immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa, Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa, on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu, Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglase väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul. Finantskohustuste kaasnevad kulutused (sh. intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kontserni kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt

määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid, mille realiseerumist hindab juhtkond ebatõenäoliseks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Ettevõtte tulumaks

Eestis registreeritud ettevõtted:

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 (2007. a kehtis maksumäär 22/78 ning ka edaspidi väheneb maksumäär 1% võrra aastas kuni 20/80-ni 2009. a) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni Eestis registreeritud ettevõtete vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 22.

Venemaal registreeritud ettevõtted:

Vastavalt Venemaa tulumaksuseadusele on ettevõtte puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega, Venemaal tulumaksuga maksustatav (maksumäär on 24%).

Edasilükkunud tulumaks on kajastatud kohustusemeetodil kõigi bilansikuupäeval esinevate ajutiste erinevuste kohta varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansilise väärtuse vahel raamatupidamisarvestuses. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaksu-kohustus või -nõue pikaajalise kohustuse või põhivarana.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Kontsern, mis kuulub omakorda Autoliv'i kontserni käsitleb seotud osapooltena:

- a) AS Norma emaeettevõtet ning Autoliv kontserni emaeettevõtet;
- b) teisi Autoliv kontserni kuuluvaid ettevõtteid;
- c) kontserni ja tema emaeettevõtte juhtkonna võtmeisikuid ning
- d) eelmises punktis nimetatud isikute lähisugulasi ja nende poolt kontrollitavaid ettevõtteid.

Müügitulu arvestus

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdiseväärtuses.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Vahendatavatest teenustest tulenev tulu kajastatakse kasumiaruandes saldeerituna nende teenustega seotud kulutustega.

Intressitulu kajastatakse intressi viitlaekumisena, mille arvestamisel kasutatakse efektiivse intressimäära meetodit. See on intressimäär, mida rakendades finantsinstrumendist, tema oodatava kestvuse jooksul, tulenevad tuleviku rahavood diskonteeruvad instrumendi bilansilise väärtuseni.

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi puhul võetakse vara ja kohustus rentniku bilanssi arvele renditud vara õiglases väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Makstud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes konstantne.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu materiaalse põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Saadud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Segmendi aruandlus

Kontserni esmaseks segmendi vormiks on tegevusala segmendid ning teiseseks segmendi vormiks on segmendid geograafilises lõikes.

Kontsernis valmistatavate toodete jaotuses on põhiosa autoohutusrihmil ja autoohutussüsteemil. Muud tooted (auto turvasüsteemide komponendid, autodetailid, metallitööd, kinnisvara haldus jms.) moodustavad kogukäibest ja varadest eraldi võetuna alla 10% ja seega ei ole neid eraldi segmentidena avalikustatud.

Kulude jaotus on vastavuses toote osatähtsusega käibes. Varade (v.a. raha, aktsiad ja muud väärtpaberid ning laenud), kohustuste ja investeeringute jaotuse aluseks on nende seos segmendiga. Amortisatsioonikulu ja põhivara allahindlus on jaotatud vastavalt põhivara proportsioonile segmentide lõikes. Need kulud, varad ja kohustused, mis ei ole seotud otseselt ühegi segmendiga, vaid on seotud kontserni kui terviku administreerimise, investeerimise ja finantseerimisega, on avalikustatud kontserni jagamatute kulude, varade ja kohustustena.

Olulised otsused ja hinnangud

Rakendades raamatupidamisprintsipi on emaettevõtte juhtkond otsustanud, et teatud võlakirju hoitakse nende lunastusperioodi lõpuni. Sellest otsusest tulenevalt on kajastatud neid võlakirju korrigeeritud soetusmaksumuses, mitte õiglases väärtuses.

Lisad konsolideeritud finantsaruannetele

	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
1. Raha ja raha ekvivalendid		
Kassa ja pangakontod	44	192
Lühiajalised deposiidid tähtajaga alla 3 kuu	2 448	1 669
Hansapanga Intressifondi osakud	3 042	3 950
	5 534	5 811

2007. aasta lõpu seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite alla 3 kuulise tähtajaga:

- lühiajalisi deposiite kommertsbankades 3,0-5,45% (2006: 3,1%) tootlusega summas 548 (2006: 1 669) tuhat eurot; ning
- Autolivi finantsturgude divisjoni oli deponeeritud lühiajalisi deposiite tootlusega 4,754-5,175% summas 1 900 (2006: 0) tuhat eurot.

Osakud on kajastatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Rahaliste vahendite paindlikumaks juhtimiseks, intressikulude ja laenutarbe vähendamiseks on kasutusel kontsernikonto. See võimaldab kontserni liikmetel neile AS Norma poolt kehtestatud limiidi piires kasutada kontserni vahendeid.

	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
2. Finantsvarad		
Lühiajalised deposiidid tähtajaga üle 3 kuu	28 723	25 859
Intressikasvikud	270	207
Võlakirjad	0	700
	28 993	26 766

2007. aasta lõpu seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite üle 3 kuulise tähtajaga:

- lühiajalisi deposiite kommertsbankades 4,4% (2006: 3,81%) tootlusega summas 1 087 (2006: 1 059) tuhat eurot; ning
- Autolivi finantsturgude divisjonis oli deponeeritud lühiajalisi deposiite tootlusega 5,018-5,327% (2006: 3,354-4,1%) summas 27 636 (2006: 24 800) tuhat eurot.

Lühiajalised deposiidid tähtajaga üle 3 kuu on määratud õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kuna neid kasutatakse soodsatelt intressimäära kõikumistelt lühiajaliste kasumite teenimiseks. Selline määratlus on vastavuses ettevõtte investeerimisstrateegiaga teenimaks konkurentsivõimelist tulu likviidsetelt varadelt. Seetõttu kasutatakse mitmesuguseid tooteid, nagu erinevaid deposiite ning intressifondi osakuid. Neid tooteid käsitletakse ühtse kogumina ning nad on määratud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kogu krediidiriski bilansikuupäeva seisuga väljendab deposiitide ning intressikasvikute summa (vt. tabel Finantsvarade ja finantskohustuste kategooriad).

Võlakirjadena on 2006 aasta lõpu seisuga kajastatud 700 tuhande euro väärtuses Sampo panga võlakirju, tootlusega 3k EURIBOR+0,90%. Võlakirjad lunastati 29.01.2007.

Finantsvarade ja finantskohustuste kategooriad		Lisa	31.12.2007	31.12.2006
Hansapanga Intressifondi osakud	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1	3 042	3 950
Lühiajalised deposiidid tähtajaga üle 3 kuu	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2	28 723	25 859
Intressikasvikud	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2	270	207
Võlakirjad	Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	2	0	700
Laekumata arved ning reserv	Laenud ja nõuded	3	10 375	8 030
Muud lühiajalised nõuded	Laenud ja nõuded	3	27	90
Pikaajalised nõuded	Laenud ja nõuded	7	20	25
Finantskohustused	Amortiseeritud soetusmaksumus	11	8 869	7 596

3. Nõuded	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Ostjatelt laekumata arved (mitte seotud osapooled)	7 272	4 403
Autoliv kontserni kuuluvate ettevõtete võlg (vt. lisa 24)	3 103	3 661
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	0	-34
Muud lühiajalised nõuded	27	90
Käibemaksu ettemaks	292	175
	10 694	8 295

31.12.2006.a. seisuga oli 77,5% ebatõenäoliselt laekuvatest arvetest seotud Rootsi firmaga Ortho Safe.

	31.12.2007	31.12.2006
Tähtpäev ees	10 112	7 676
Aegunud 30 päeva	242	221
Aegunud 60 päeva	5	129
Aegunud 90 päeva	4	1
Aegunud üle 90 päeva	12	3
	10 375	8 030

	31.12.2007	31.12.2006
Allahindlus 1. jaanuaril	-34	-169
Allahindluse muutus (vt. lisa 18)	8	-1
Bilansist välja kantud allahindlus	26	136
Allahindlus 31. detsembril	0	-34

4. Ettemaksed	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	88	55
Ettemakstud tulumaks	0	24
	88	79

Seisuga 31.12.2007 kui ka 31.12.2006 on ettemakstud kuludena kajastatud tulevaste perioodidega seotud tarkvaralitsentside tasud, kindlustusmaksed, ajakirjanduse tellimused jmt kulud.

5. Varud	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Tooraine ja materjal	4 443	4 045
Lõpetamata toodang	1 117	1 165
Valmistoodang	1 198	783
Ettemaksed hankijatele	15	9
	6 773	6 002

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud järgmiselt:

	2007	2006
Tooraine ja materjal	273	361
Lõpetamata toodang	23	6
Valmistoodang	176	147
	472	514

Allahinnatud varude bilansiline maksumus on 154 (2006: 93) tuhat eurot.

Tootmiseks ja realiseerimiseks kõlbmatuid materjale ning lõpetamata ja valmistoodangut on 2007.a. maha kantud summas 195 (2006: 16) tuhat eurot.

2006.a allahinnatud varudest võeti 2007.a kasutusele materjale 117 (2006: 221) tuhande euro väärtuses. Allahindluse tühistamine on kajastatud müüdud toodete kuludes.

Seisuga 31.12.2007 on kontserni varusid kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 26 (31. detsember 2006: 26) tuhat eurot.

6. Pikaajalised finantsinvesteeringud

AS Norma kontserni kuulus 2007. aasta AS Norma ja tema 100%-lise osalusega tütarettevõtte Venemaal.

Varem kontserni kuulunud 100%-lise tütarettevõtte AS Tööriistavabrik otsustas AS Norma nõukogu 20.02.2007 toimunud koosolekul ühendada emaettevõttega. Ühendamise eesmärgiks on tootmise efektiivsuse tõus ja administratiivkulude vähenemine AS Norma kontsernis. 4. septembril 2007 tehti äriregistris kanne AS Tööriistavabriku ühendamise kohta AS-ga Norma alates 01.01.2007.a.

7. Pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Antud laenud	20	25

Antud laenude all on kajastatud AS Norma töötajatele antud laenud:

Otstarve	Laenu saldo seisuga 31.12.06	S.h. lühiaja- liseks klassifit seeritud	S.h. pikaaja- liseks klassifit seeritud	2007.a. väljas- tatud laenud	2007.a. tagasta- tud/kus- tatatud laenud	Laenu saldo kokku 31.12.07	S.h. lühiajaliseks klassifitseeritud laen	pika- ajali- ne	Intressi määr %- des
Öppelaen	32	10	22	6	11	27	9	18	0
Muud	3	0	3	0	1	2	0	2	0
	35	10	25	6	12	29	9	20	

AS Norma on väljastanud kontserni töötajatele laene vastavuses kontsernisiseses laenureglemendiga. Laenud on tagatud kahe käenduslepinguga või kinnisvaraga.

Öppelaen ei ole diskonteeritud, sest juhatuse hinnangul ei ole diskonteerimise mõju kontserni majandustulemustele oluline.

8. Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata chitus ja ettemaksed	Tuhandetes eurodes KOKKU
Jääkmaksumus 31.12.2005	4 561	11 581	159	1 033	17 334
Soetamine	113	1 338	85	893	2 429
Müük ja mahakandmine	0	-1	0	-111	-112
Ümberklassifitseerimine	0	1 032	0	-1 032	0
Arvestatud kulum	-288	-3 393	-71	0	-3 753
Jääkmaksumus 31.12.2006	4 386	10 557	173	783	15 898
Soetamine	53	2 259	15	367	2 694
Müük ja mahakandmine	0	-49	0	0	-49
Ümberklassifitseerimine	0	783	0	-783	0
Allahindlus	0	-4	0	0	-4
Arvestatud kulum	-292	-3 473	-56	0	-3 820
Jääkmaksumus 31.12.2007	4 147	10 073	132	367	14 719

Seisuga 31.12.2005

Soetusmaksumus	6 165	29 116	429	1 033	36 743
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-1 604	-17 535	-270	0	-19 409

Seisuga 31.12.2006

Soetusmaksumus	6 278	31 031	514	783	38 606
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-1 892	-20 474	-341	0	-22 708

Seisuga 31.12.2007

Soetusmaksumus	6 323	33 076	527	367	40 292
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-2 176	-23 002	-395	0	-25 573

Aruandeperioodil on allahinnatud termoplastautomaat summas 4 tuhat eurot mille soetusmaksumus oli 67 tuhat eurot. 2006.a põhivara allahindlusi ei teostatud.

Tootmiseks ja realiseerimiseks kõlbmatuid rakiseid oli 2006.a maha kantud summas 1 tuhat eurot ja nende soetusmaksumus oli 24 tuhat eurot. Aruandeaastal rakiste mahakandmisi ei teostatud.

Aruandeaasta amortisatsioonist 3 719 (2006: 3 622) tuhat eurot on kajastatud müüdud toodete kuludena, 2 (2006: 3) tuhat eurot turustuskuludena, 23 (2006: 26) tuhat eurot tootearenduskuludena ning 77 (2006: 102) tuhat eurot üldhalduskuludena (vt. lisad 15-18).

Kasutuses olev täielikult amortiseerunud materiaalse põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2007 on 12 293 (2006: 11 568) tuhat eurot.

Lõpetamata chituste (sh. paigaldamata seadmete) lõpetamiseks vajalik investeering 31.12.2007 seisuga on 31 tuhat eurot.

Tuhandetes eurodes

9. Immateriaalne põhivara

	Toote- ja tehnoloogia litsents	Tarkvara litsentsid	KOKKU
Jääkmaksumus 31.12.2005	1 002	29	1 031
Soetamine	0	22	22
Aasta jooksul arvestatud kulum	-143	-27	-170
Jääkmaksumus 31.12.2006	859	24	883
Soetamine	0	21	21
Aasta jooksul arvestatud kulum	-143	-16	-159
Jääkmaksumus 31.12.2007	716	29	745

Seisuga 31.12.2005

Soetusmaksumus	1 432	505	1 937
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-430	-476	-906

Seisuga 31.12.2006

Soetusmaksumus	1 432	419	1 851
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-573	-395	-968

Seisuga 31.12.2007

Soetusmaksumus	1 432	426	1 858
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-716	-397	-1113

2003.a. sõlmiti 10-aastase kehtivusega litsentsileping Autoliv Development AB-ga omandamiseks õiguse müüa klientidele Autoliv'is välja töötatud ja/või omanduses olevaid tooteid ning kasutada nende tootmiseks vastavat tehnoloogiat. Litsents võeti arvele immateriaalse põhivarana summas 1 432 tuhat eurot ja amortisatsiooniperioodiga 10 aastat, millest 31.12.2007 seisuga on veel järel 5.

Aruandeaasta amortisatsioonist 152 (2006: 151) tuhat eurot on kajastatud tootearenduskuludena, 7 (2006: 13) tuhat eurot müüdud toodete kuludena ning 0 (2006: 6) tuhat eurot üldhalduskuludena (vt. lisad 15-18).

10. Kasutusrent

Kontsernil on kasutusrendilepingutega renditud sõiduaud.

	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul	86	80
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksud	155	
mittekatkestatavatest rendilepingutest aasta lõpu seisuga:		102
s.h kuni 1 aasta	89	85
1-5 aastat	66	16

Samuti on kontsernil kasutusrendilepingutega renditud hooned (periood 2003.a. - 2008.a.), mille rendimaksud aastas on 50 tuhat eurot.

Kontsern on kasutusrendi tingimustel väljarentinud tootmis- ja kontoriruumid ja saanud sellest tulu:

	2007	2006
Tootmisruumid	54	54
Kontoriruumid	1	2

11. Võlad	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Hankijatele tasumata arved	4 547	5 220
Võlad töötajatele	2 002	1 339
Viitvõlad	0	29
Võlg kontserni ettevõttele (vt. lisa 24)	2 320	1 008
Maksukohustused, s.h	647	643
Sotsiaalkindlustumaksud	508	466
Üksikisiku tulumaks ja tulumaksuvõlg erisoodustustelt	122	132
Muud	17	45
Võlad kokku	9 516	8 239

12. Ettemaksud	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Ostjate ettemaksud	52	42
Muud ettemakstud tulevaste perioodide tulud	0	31
	52	73

13. Aktsiakapital	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Aktsiakapital nimiväärtuses (10 krooni aktsia)	8 436	8 436

AS Norma on emiteerinud 13,2 miljonit lihtaktsiat, mis annavad ühe hääleõiguse aktsia kohta. Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud. 2006.a. eest maksti dividende 4,2 miljonit eurot ehk 0,32 eurot aktsia kohta. 2007. a eest teeb juhatus samuti ettepaneku maksta dividende 66,0 miljonit krooni.

Emaettevõtte võib ilma põhikirja muutmata oma aktsiakapitali suurendada maksimaalselt 33 745 tuhande euroni.

AS Norma aktsionärid, kelle osalus ületab 5%, seisuga 31.12.2007:

Autoliv Ab	51,0%
ING LUXEMBOURG S.A.	8,3%
Skandinaviska Enskilda Banken Ab kliendid	6,6%

Puhaskasum aktsia kohta	2007	2006
Puhaskasum	6 770	5 479
Aktsiate keskmine arv (tuhandetes)	13 200	13 200
Puhaskasum aktsia kohta (EPS) eurodes	0,51	0,42

Emaettevõttel ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, mistõttu on lahustatud puhaskasum aktsia kohta sama, mis tava puhaskasum aktsia kohta.

14. Segmentide informatsioon
Esmase segmendi vorm. Tootegruppide lõikes

	Auto- ohutus- rihmad 2007	Auto- ohutus- süsteemid 2007	Muud tooted 2007	Jaga- mata	Kokku 2007	Auto- ohutus- rihmad 2006	Auto- ohutus- süsteemid 2006	Tuhandetes eurodes		
								Muud tooted 2006	Jagamata	Kokku 2006
Segmendi müük	60 619	9 427	10 735	0	80 781	56 156	279	11 675	0	68 110
Sisene müük			0		0			-1 163		-1 163
Konsolideeritud tulu	60 619	9 427	10 735	0	80 781	56 156	279	10 512	0	66 947
Konsolideeritud kulud	-49 962	-8 546	-8 885	-6 727	-74 120	-47 226	-254	-9 271	-4 351	-61 102
Segmendi tulem	10 657	881	1 850	-6 727	6 661	8 930	25	1 241	-4 351	5 845
Segmendi varad kokku	20 877	3 664	3 640	39 385	67 566	21 128	83	3 646	38 902	63 759
Finantsvarad (v.a. nõuded)	0	0	0	34 527	34 527	0	0	0	32 576	32 576
Nõuded ja ettemaksed	7 364	2 558	494	386	10 802	7 313	35	615	437	8 400
Varud	5 082	390	1 301	0	6 773	4 949	48	1 005	0	6 002
Põhivara	8 161	716	1 845	4 742	15 464	8 660	0	2 026	6 095	16 781
Segmendi kohustused	6 449	1 739	1 147	233	9 568	6 425	34	1 261	592	8 312
Investeeringud	2 315	0	284	116	2 715	1 869	0	369	213	2 451
Amortisatsioonikulud	2 304	143	464	1 069	3 980	2 658	0	606	659	3 923
Põhivara allahindlus	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0

Kontserni esmaseks segmendi vormiks on tegevusala segmendid ning teiseseks segmendi vormiks on segmendid geograafilises lõikes.

Kontsernis valmistatavate toodete jaotuses on põhiosa autoohutusrihmal. Autoohutussüsteemide osa käibes ületas 2007. aasta lõpuks 10% ja on seetõttu välja toodud eraldi segmendina. Muud tooted ja teenused (auto turvassüsteemide komponendid, autodetailid, metallitööd, kinnisvara haldus jms.) moodustavad kogukäibest eraldivõetuna alla 10%.

Segmendi tulu on kontserni kasumiaruandes kajastatud otseselt segmendile omistatav tulu ja oluline osa kontserni tulust, mida saab põhjendatud alustel segmendile jaotada ning mis saadakse müügist kontsernivälisetele klientidele või tehingutest sama kontserni teiste segmentidega.

Segmendi kulu on segmendi põhitegevusest tulenev otseselt segmendile omistatav kulu ja oluline osa kontserni kuludest, mida saab põhjendatud alustel segmendile jaotada, sealhulgas kulud, mis on seotud müügiga kontsernivälisetele klientidele ja kulud, mis on seotud sama kontserni teiste segmentidega sooritatud tehingutega.

Segmendi kulude hulka ei kuulu üld- ja halduskulud ning muud kulud, mis tekivad kontserni tasandil ja on seotud kontserni kui tervikuga. Segmendile jaotatakse põhjendatud alustel ka kontserni tasandil tekkinud kulutusi, kui need on seotud segmendi põhitegevusega ja neid saab otseselt omistada segmendile.

Segmendi tulem on segmendi tulude ja segmendi kulude vahe.

Segmendi vara on see vara, mida segment põhitegevuses rakendab ja mida saab otseselt segmendi omaks pidada või põhjendatud alustel segmendile jaotada.

Segmendi vara on näiteks segmendi põhitegevuses kasutatav käibevara, materiaalne põhivara ja immateriaalne vara. Kui teatud amortiseerimiskulu arvatakse segmendi kulude hulka, arvatakse ka sellega seotud varaobjekt segmendi vara hulka. Segmendi vara hulka ei kuulu vara, mida kasutatakse kontserni üldvajadusteks või mida ei saa otseselt segmendile jagada. Segmendi vara hulka kuulub vara, mida jagavad kaks või enam segmenti, kui on olemas põhjendatud jaotusalus nende jaotamiseks.

Teisene segmendi vorm

Müügi jaotus klientide asukoha järgi

	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Rootsi	39 235	37 999
Venemaa	34 276	21 433
Saksamaa	3 341	2 983
Eesti	870	1 083
Tsehhi	753	720
Ukraina	593	918
Belgia	524	246
Soome	416	398
Prantsusmaa	287	354
Poola	231	283
Hispaania	124	96
Suurbritannia	61	332
Muud riigid	70	102
Kokku:	80 781	66 947

Kontserni, välja arvatud Norma-Osvar ZAO, ülejäänud varud ja materiaalsed põhivarad asuvad Eestis. Norma-Osvar ZAO varad asuvad Vene Föderatsiooni territooriumil ja ettevõtte bilansimaht on 470 (2006: 662) tuhat eurot, s.h. põhivarade väärtus on 44 (2006: 51) tuhat eurot.

Investeeringud põhivarasse antud segmendi vormi lõikes kajastuvad järgmiselt: Eesti 2 714 (2006: 2 413) tuhat eurot ja Venemaa 1 (2006: 31) tuhat eurot.

Juhtkonna hinnangul ei erine segmentide vahelistes tehingutes kajastatavad hinnad oluliselt turuhindadest.

15. Müüdnud toodete kulu	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Tooraine ja materjal	-48 720	-37 842
Personalikulud (vt. lisa 23)	-10 943	-9 046
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-3 725	-3 635
Elekter, kütus, vesi	-1 078	-956
Remondikulu	-411	-395
Veoteenused	-1 677	-1 461
Muud teenused	-586	-490
Muud	-1 437	-2 493
	-68 577	-56 318

16. Turustuskulud	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Personalikulud (vt. lisa 23)	-206	-209
Amortisatsioon (vt. lisa 8)	-2	-3
Veoteenused	-929	-581
Komisjonitasud	-262	-105
Reklaam	-18	-38
Lähetus	-32	-44
Muud teenused	-5	-6
Muud	-372	-89
	-1 826	-1 075

17. Tootearenduskulud	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Personalikulud (vt. lisa 23)	-528	-495
VAZ arendusprojektidega seotud kulud	-784	-844
Katsetus- ja uurimistöödekulud	-258	-486
Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-175	-177
Lähetuskulud	-73	-99
Muud teenused	-16	-15
Muud	-113	-132
	-1 947	-2 248

		Tuhandetes eurodes
18.	Üldhalduskulud	2007 2006
	Personalikulud (vt. lisa 23)	-1 174 -926
	Amortisatsioon (vt. lisad 8, 9)	-77 -108
	Remont	-14 -14
	Reklaam, esindus	-117 -85
	Lähetuskulud	-37 -48
	Telefon, bürootarbed	-38 -53
	Muud teenused	-269 -68
	Kuluks kantud nõuete summa	7 -1
	Muud	-317 -339
		-2 036 -1 642

2007. aastal on muutunud ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindlus summas 7,6 (2006: -1,31) tuhat eurot, samas on lootusetuks kantud nõudeid kontsernis summas 0,4 (2006: 0,1) tuhat eurot.

		Tuhandetes eurodes
19.	Muud äritulud	2007 2006
	Põhitootmisega mitteseotud müük	317 350
	Kasum põhivara müügist	29 43
	Muud	2 3
		348 396

		Tuhandetes eurodes
20.	Muud ärikulud	2007 2006
	Ühingute, liitude liikmemaksud	-8 -8
	Annetused, kingitused	-11 -27
	Põhitootmisega mitteseotud kulud	0 -28
	Kahjum valuutakursside muutusest	-59 -152
	Põhivara allahindlus (vt. lisa 8)	-4 0
		-82 -215

		Tuhandetes eurodes
21.	Finantstulud	2007 2006
	Hansapanga Intressifondi osakute õiglase väärtuse muutus	80 41
	Deposiidiintressid	1 236 835
	Võlakirjade intressid	4 26
	Laenuintressid	0 8
		1 320 911

		Tuhandetes eurodes
	2007	2006
Finantskulud		
Kahjum valuutakursside muutustest	-19	-6
Muud finantstulud	-2	-11
	-21	-17

		Tuhandetes eurodes
22.	Tulumaks	2007 2006
	Dividendide tulumaks	-1 190 -1 260
	Tulumaksukulu	-1 190 -1 260

Kontserni tütarettevõtte ZAO Norma-Osvar asub ja on registreeritud Vene Föderatsiooni territooriumil, kus tulumaksu objektiks on aruandeaasta kasum. 31.12.2007 seisuga on Venemaal asuval tütarettevõttel edasikantavaid maksukahjumeid summas 97 (2006: 28) tuhat eurot, millelt tekib edasilükkunud tulumaksuvara. Antud majandusolukorras ei näe juhatust, et lähiaastatel (3 aastat) annaks edasilükkunud potentsiaalset tulumaksuvara olulisel määral realiseerida, mistõttu ei ole seda ka bilansis kajastatud.

Maksimaalne võimalik tulumaks dividendide maksmisel

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2007 moodustas 48 719 (31.12.2006: 46 167) tuhat eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 10 231 (31.12.2006: 10 157) tuhat eurot, seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 38 488 (31.12.2006: 36 010) tuhat eurot.

Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud (1) maksumäär, mis kehtib 2008. a väljamakstavatele dividendidele ja (2) eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki vastavalt seisuga 31. detsember 2007 ja 2006.

Kui kontsern maksab 2007. a eest välja dividende summas 4,2 miljonit eurot (vt. lisa 13), siis kaasneb sellega tulumaksukohustus summas 1,1 miljonit eurot.

		Tuhandetes eurodes
23.	Personalikulud	2007 2006
	Töötajate palgad	-9 905 -8 022
	Sotsiaalmaksu kulud	-2 921 -2 632
	Töötuskindlustusmaksu kulud	-25 -22
		-12 851 -10 676

		Tuhandetes eurodes
24.	Tehingud seotud osapooltega	2007 2006
	Norma ost Autolivi kontserni ettevõtetele	18 386 11 173
	sh. toodangu ost	17 282 9 253
	teenuste saamine	535 1 482
	teenuste saamine emaettevõttelt	71 54
	uurimis- ja arendustegevuse üleandmine	498 384
	Norma müük Autolivi kontserni ettevõtetele	42 253 41 305
	sh. toodangu müük	41 448 40 183
	teenuste osutamine	799 1 122
	teenuste osutamine emaettevõttele	6 0
	Advokaadibüroo Tark & Co teenuste müük AS-le Norma	17 9

	31.12.2007	31.12.2006
Nõue Autolivi kontserni ettevõtetele (vt. lisa 3)	3 103	3 661
sh. nõue emaettevõttele	0	0
Kohustus Autolivi kontserni ettevõtetele (vt. lisa 11)	2 320	1 008
sh. kohustus emaettevõttele	36	1
Lühiajaline deposiit Autoliv AB finantsturgude divisjonis (vt. lisad 1, 2)	29 536	24 800
Kohustus Advokaadibüroole Tark & Co	9	2

2007. aasta jooksul kontsern soetas Autoliv AB finantsturgude lühiajalisi deposiite summas 46 296 (2006: 37 159) tuhat eurot ja 0 (2006: 42 000) tuhat krooni. Saadud tulu investeeringust 2007.a oli 1 152 (2006: 732) tuhat eurot, mis on kajastatud lisas 21.

Nõuded ja kohustused Autoliv kontserni ettevõtete vastu/ees on tagamata ja ei kanna intresse, kuna tegemist on tavapäraste maksetähtaegadega, v.a. eelmises lõigus kirjeldatud deposiidid.

AS Norma juhatusele aasta jooksul makstud töötasu on 548 (2006: 451) tuhat eurot ja nõukogu liikmetele 48 (2006: 48) tuhat eurot. Aktsiaoptsioone või muid soodustusi nõukogu ja juhatuse liikmetele eraldatud ei ole. Juhatuse liikme lepingu alusel on töösuhte lõpetamisel ettenähtud hüvitis suuruses 0 kuni 12 kuu töötasu, sõltuvalt lepingu lõpetamise tingimustest. Maksimaalne võimalik hüvitis arvestades kõikide juhatuse liikmete lepinguid oleks 303 tuhat eurot.

Kontserni töötajatele antud laenud on avaldatud lisas 7.

25. AS Norma kontserni põhilised finantsriskid

Kontserni põhilisteks finantsinstrumentideks on raha ning lühiajalised deposiidid. Nende instrumentide eesmärk on rahastada Kontserni põhitegevust. Kontsernil on ka muid finantsinstrumente nagu näiteks põhitegevusest tekkivad nõuded deebitoridele ning kohustused kreditoridele.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib äripartnerite suutmatuse läbi täita endale võetud kohustusi. Eelkõige omab tähtsust klientide võime tasuda neile tarnitud kauba eest. Ärikrediiti võimaldatakse põhiliselt ainult oma pikaajalistele koostööpartneritele. Tagamaks rahade laekumist suurtelt püsiklientidelt, jälgitakse ja analüüsitakse pidevalt nende finantsolukorda ning likviidsust. Vajaduse korral nõutakse pangagarantiide esitamist maksete tagamiseks. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks või akreditiiv.

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete katteks moodustatakse allahindlus. Allahindlus sisaldab kõiki võlgnevusi, mille tasumisega seoses on vastaspoolega tekkinud lahkarvamusi ja võlgnevusi, mis juhtkonnale teadaolevalt võivad jääda laekumata.

Oluliseks krediidiriskiks on kontsernis loetud Venemaa ja Ukraina klientidega seotud riski. 31.12.2007 seisuga oli nõuete summa Venemaa ja Ukraina klientidele 5 880 tuhat eurot (31.12.2006: 3 751). Allahindlust aruandeperioodi lõpus ei moodustatud.

Kogu krediidiriski väljendab nõuete ja deposiitide summa (vt. lisad 2 ja 3).

Valuutarisk

2007. aastal AS Norma kontserni käibest 98,9% (2006: 98,4%) moodustab eksportmüük ja olulisem müügivaluuta on euro. Kontserni kulud on põhiliselt Eesti kroonides, eurodes, Rootsi kroonides ja Venemaa rublades. Põhilised ostu- ja müügilepingud on viidud euro alusele. Teiste valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga.

Lühiajalised vahendite paigutused on tehtud hajutatult Eesti kroonis ja euros.

Kontsern ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamisinstrumente soetanud.

Kontserni valuutaposisioonid

	Raha tuhandetes					
	31.12.2007					
Finantsvarad	EEK	EUR	SEK	USD	RUB	Kokku
Rahakontod	52 446	2 160	1	-	792	-
Lühi- ja pikaajalised investeeringud	-	28 723	-	-	-	-
Lühi- ja pikaajalised nõuded	39 662	8 190	153	-	8 716	-
	92 108	39 073	154	0	9 508	-
	29 600	7 009	5 279	60	285	-
Finantskohustused						
Neto valuutaposisioon	62 508	32 064	-5 125	-60	9 223	-
Neto valuutaposisioon tuhandetes eurodes	3 995	32 064	-548	-41	256	35 726
Valuutaposisiooni reaalne positiivne muutus, %	-	-	-5%	-15%	5%	-
Valuutaposisiooni reaalne negatiivne muutus, %	-	-	5%	15%	-5%	-
Mõju kasumile, tuhandetes eurodes	-	-	27	6	13	46
Mõju kasumile, tuhandetes eurodes	-	-	-27	-6	-13	-46

* - parimaks ennustatavaks valuutaposisiooni muutuseks 2008. aastal on peetud antud valuuta tegelikku kõikumist 2007. aastal

Raha tuhandetes

	31.12.2006					
Finantsvarad	EEK	EUR	SEK	USD	RUB	Kokku
Rahakontod	64 992	1 451	44	91	4 561	-
Lühi- ja pikaajalised investeeringud	-	26 559	-	-	-	-
Lühi- ja pikaajalised nõuded	5 164	7 836	171	131	8 404	-
	70 156	35 846	215	222	12 965	-
Finantskohustused	54 211	3 513	11 205	7	647	-
Neto valuutaposisioon	15 945	32 333	-10 990	214	12 317	-
Neto valuutaposisioon tuhandetes eurodes	1 019	32 333	-1 214	163	355	32 656
Valuutaposisiooni reaalne positiivne muutus, %	-	-	-5%	+12%	+5%	-
Valuutaposisiooni reaalne negatiivne muutus, %	-	-	+5%	-12%	-5%	-
Mõju kasumile, tuhandetes eurodes	-	-	61	19	18	98
Mõju kasumile, tuhandetes eurodes	-	-	-61	-19	-18	-98

Intressirisk

AS Norma ei kasuta finantseerimiseks võõrkapitali ja seetõttu ei ole kontsernil intressi kandvaid kohustusi.

Likviidsusrisk

Likviidsuse jälgimisel võetakse arvesse finantsinvesteeringute ja –varade (nõuded klientidele ja muud nõuded) laekumise tähtaegu nagu ka planeeritud rahavoogusid äritegevusest. Kontsernil ei olnud 31.12.2007.a. seisuga kohustusi (välja arvatud puhkusereserv), mille maksetähtaeg oleks enam kui kaks kuud. Kuna kontserni raha ja likviidsete väärtpaperite osatähtsus ulatub 50% -ni varadest, ei pea juhtkond ettevõtte likviidsusriski oluliseks. Vaata ka lisasid 11 ja 12.

Kapitali juhtimine

Kontsern ei kasuta võõrkapitali. Investeeringud taastootmisse ja arengusse tehakse omakapitali arvel. Otsus dividendide maksmise kohta tehakse juhtkonna poolt võttes arvesse kontserni majandustulemusi, arenguplaane aga ka majanduskeskkonna arengut Eestis ja sihtturgudel.

Õiglane väärtus

Juhtkonna hinnangul ei erine kontserni finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Õiglane väärtus on intressifondi osakute puhul määratud turuväärtusena ning raha (k.a. tähtajalised deposiidid), võlakirjade ning muude nõuete ja kohustuste puhul diskonteeritud rahavoogude meetodil.

26. AS NORMA (emaettevõtte) bilanss, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega

A k t i v a (vara)	31.12.2007	Tuhandetes eurodes 31.12.2006
Käibevara		
Raha ja pangakontod	5 512	5 679
Finantsvarad	28 993	26 766
Nõuded	10 907	8 676
Ettemaksud	70	49
Varud	6 687	5 471
Käibevara kokku	52 169	46 641
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	2	774
Pikaajalised nõuded	20	24
Materiaalne põhivara	14 675	15 024
Immateriaalne põhivara	745	869
Põhivara kokku	15 442	16 691
Aktiva (vara) kokku	67 611	63 332
P a s s i v a (kohustused ja omakapital)		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad	9 508	8 374
Ettemaksed	52	35
Lühiajalised kohustused kokku	9 560	8 409
Kohustused kokku	9 560	8 409
Omakapital		
Aktiivkapital nominaalväärtuses	8 436	8 436
Kohustuslik reservkapital	844	844
Jaotamata kasum	48 771	45 643
Omakapital kokku	58 051	54 923
Passiva (kohustused ja omakapital) kokku	67 611	63 332

27. AS NORMA (emaettevõtte) kasumiaruanne, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega

	2007	Tuhandetes eurodes 2006
Müügitulu	80 603	65 854
Müüdnud toodangu kulu	-68 500	-55 601
Brutokasum	12 103	10 253
Turustuskulud	-1 854	-1 075
Tootearenduskulud	-1 945	-2 235
Üldhalduskulud	-1 904	-1 403
Muud äritulud	324	509
Muud ärikulud	-67	-186
Ärikasum	6 657	5 863
Finantstulud	1 319	904
Finantskulud	-20	-17
Kasum enne maksustamist	7 956	6 750
Tulumaks	-1 190	-1 260
Aruandeaasta kasum	6 766	5 490

Müügitulu EMTAK'i järgi vastavalt Äriseadustiku §4 lõige 6 alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile:

C Töötlev tööstus (tuhandetes euroes)

NACE	EMTAK	Müügitulu 2007 (kontsern)	Müügitulu 2007 (emaettevõtte)	Müügitulu 2006 (kontsern)	Müügitulu 2006 (emaettevõtte)
29.32	2932	80 781	80 603	66 947	65 854
	29321	80 781	80 603	66 947	65 854

28. Omakapitali muutuste aruanne (emaettevõttes), nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega

	Aktiivkapital nominaalväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Tuhandetes eurodes Kokku omakapital
31.12.2005	8 436	844	44 371	53 651
Dividendid	-	-	-4 218	-4 218
Aruandeaasta kasum	-	-	5 490	5 490
31.12.2006	8 436	844	45 643	54 923
31.12.2006	8 436	844	45 643	54 923
Ühinemine tütarettevõttega			580	580
Dividendid	-	-	-4 218	-4 218
Aruandeaasta kasum	-	-	6 766	6 766
31.12.2007	8 436	844	48 771	58 051

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktiivkapitalist.
Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiivkapitali suurendamiseks.
Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Varem kontserni kuulunud tütarettevõtte AS Tööriistavabrik otsustas AS Norma nõukogu 20.02.2007 toimunud koosolekul ühendada emaettevõttega. Seetõttu on käesolevas aruandes AS-i Tööriistavabrik finantsandmed esitatud emaettevõtte aruannetes (vt. lisa 6).

29. AS Norma (emaettevõtte) rahavoogude aruanne, nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega

		Tuhandetes eurodes
Rahavood äritegevusest	2007	2006
Ärikasum	6 657	5 863
Kasum materiaalse põhivara likvideerimisest	-29	-9
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	3 971	3 678
Põhivara allahindlus	4	0
Äritegevusega seotud käibevarade vähenemine	-2 953	-1 641
Kohustuste vähenemine	1 151	2 209
Rahavood äritegevusest kokku:	8 801	10 100
Rahavood investeerimisest		
Materiaalse põhivara müük	78	121
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-2 714	-2 283
Väljaantud laenud	-6	-5
Tagasisaadud laenud	12	8
Finantsvarade soetamine	-46 296	-39 843
Finantsvarade müük	44 131	30 652
Saadud intressid	1 254	763
Rahavood investeerimisest kokku:	-3 541	-10 587
Rahavood finantseerimisest		
Dividendide tulumaksu tasumine	-1 190	-1 260
Makstud dividendid	-4 218	-4 218
Rahavood finantseerimisest kokku:	-5 408	-5 478
Neto rahavoog	-148	-5 965
Muutused rahas ja raha ekvivalentides		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses:	5 679	11 650
Juurdekasv	-148	-5 965
Valuutakursi vahe	-19	-6
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpuks, sh.:	5 512	5 679
<i>raha ja pangakontod</i>		
<i>sh. tähtajalised deposiidid tähtajaga kuni 3 kuud</i>	2 470	1 729
<i>Intressifondi osakud</i>	3 042	3 950

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS Norma aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Norma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2007 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

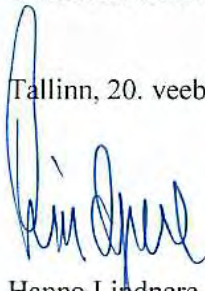
Arvamus

Meie arvates kajastab lisatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS Norma finantsseisundit seisuga 31. detsember 2007 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Järeldusotsus muude juriidiliste ja regulatiivsete nõuete osas

Meie audit on läbi viidud eesmärgiga avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Finantsinformatsioon AS Norma kui emaettevõtte kohta on esitatud lisades 26-29, mis on nõutud Eesti Raamatupidamise seadusega, aga ei ole nõutud osana konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Nimetatud finantsinformatsiooni osas on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise protseduure ja olulisust ning meie arvates on täiendav finantsinformatsioon koostatud kõigis olulistes osades kooskõlas Eesti hea raamatupidamise tavaga ja arvestades konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet tervikuna.

Tallinn, 20. veebruar 2008

Hanno Lindpere
Ernst & Young Baltic AS
Märt-Martin Arengu
Vannutatud audiitor

MAJANDUSAASTA KASUMIJAOTAMISE ETTEPANEK

2007.a. AS Norma puhaskasum on 105 927 904 EEK (6 770 027 EUR).

Nõukoguga kooskõlastatud ettepanek on suunata 2007.a. puhaskasum eelmiste aastate jaotamata kasumisse.

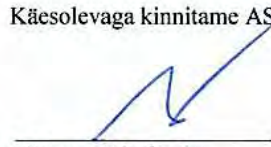
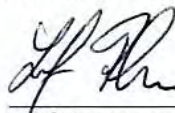
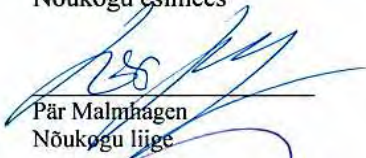
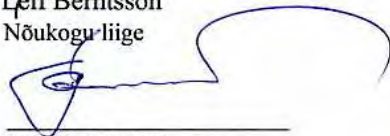
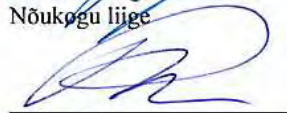
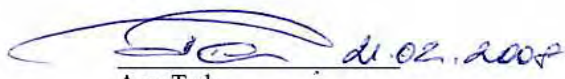
Ühtlasi teeb juhatus ettepaneku maksta eelnevate aastate jaotamata kasumi arvelt aktsionäridele korralisi dividende 50% aktsia nimiväärtusest summas 66 000 000 krooni, ehk 5 krooni aktsia kohta ehk 4 218 169 EUR (0,32 EUR aktsia kohta).

Dividendiõiguslike aktsionäride nimekirja fikseerimise kuupäeva otsustab aktsionäride üldkoosolek.

Juhatuse ettepaneku kohaselt dividendidele õigust omavate aktsionäride nimekiri fikseeritakse 29.05.2008.a. seisuga kell 23.59.

JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2007.A. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

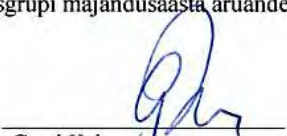
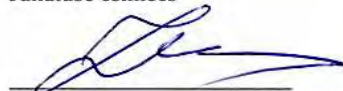
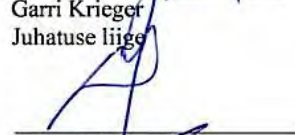
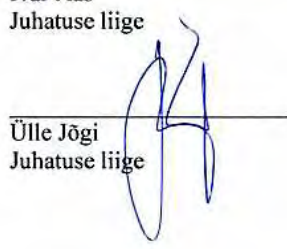
Käesolevaga kinnitame AS-i Norma 2007. a konsolideerimisgrupi majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Magnus Lindquist
Nõukogu esimees
Leif Berntsson
Nõukogu liige
Pär Malmhagen
Nõukogu liige
Toomas Tamsar
Nõukogu liige
Raivo Erik
Nõukogu liige
Aare Tark
Nõukogu liige

Käesolevaga deklareerime ja kinnitame, et meie parima teadmise kohaselt:

- 1) annab vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, koostatud konsolideeritud raamatupidamisaruanne õige ning õiglase ülevaate AS Norma ja tema tütarettevõtte kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja kasumist;
- 2) tegevusaruanne annab õige ning õiglase ülevaate AS Norma ja tema tütarettevõtte kui terviku äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

Lisaks kinnitame AS-i Norma 2007. a konsolideerimisgrupi majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Peep Siimon
Juhatuse esimees
Garri Krieger
Juhatuse liige
Ivar Aas
Juhatuse liige
Kaido Salurand
Juhatuse liige
Ülle Jõgi
Juhatuse liige
Stig Carlson
Juhatuse liige

21. veebruar 2008. a

Üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri, seisuga 31.12.2007

Kontonumber	Nimi	Reg. nr.	Aadress	Linn	Maa	Indeks	Saldo	Osalus
99011551452	AUTOLIV AB	556036-1981	BOX 70381	STOCKHOLM	Sweden	SE-10724	6732000	51%